

Mak ndê ɲawaê ɲayham Yom whê ɲawaê ɲayham dindec sa-ɲga

Mak in Yisu ndê ɲgacsêɲomi 12 si dan dom, magoc in tiatu yêc Jerusalem ma gêlic gêɲ hon naɲ Yisu kôm têɲ ndoc dinaɲ. Tiɲambu Mak kêsêlêɲ whiɲ Pita têɲ ndoc Pita gêm mêtê, ma to ɲawaê ɲayham pi Yisu kêkuc mêtê naɲ Pita gêm. Lau ɲatô gauc gêm bu yom naɲ Mak to yêc 14:51-52 naɲ hêganôɲ in dau. Tiɲambu in gêm Pol lu Banabas sa tu inɲu si gwelen-ɲga. Alic yom ɲatô pi in yêc Apo 12:12, 25; 13:5, 13; 15:36-39, ma yêc Kol 4:10 ma 2 Tim 4:11.

Mak to yom daêsam pi gwelen naɲ Yisu kôm, magoc yom daêsam naɲ Yisu sôm tu bu êndôhônɲ lau-ɲga, naɲ in to dom.

*Jon kêmasaɲ Yisu ndê seɲ
(Mat 3:1-12; Luk 3:2-16)*

¹ Yom dindec gic hu ɲawaê ɲayham pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi.

² Muɲ-ɲga, propet dan to yom naɲ Anötö sôm têɲ in ndê Atu bocdec bu:

Aö wakêɲ aneɲ ɲgac aheɲ-ɲga muɲ am. In oc êmasaɲ am nem seɲ. *[Mal 3:1]*

Ma propet Aisaya to Anötö ndê yom pi ɲgac aheɲ-ɲga dau bocdec bu:

³ N̄amalac daŋ ta yom mbo gameŋ sawa bocdec bu, ‘Amasaŋ Pômdau ndê seŋ tisolop. Amasaŋ nem ŋalôm bu akôc iŋ sa.’ [Ais 40:3]

⁴ Yom dau ŋandô sa pi Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga, naŋ tiŋambu hôc asê ma gêm mêtê mbo gameŋ sawa. Iŋ sôm têŋ lau bu sêliŋ sanġu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ŋalôm kwi ma sêhu mêtê sac siŋ, dec Anötô oc suc ŋac si sac kwi. ⁵ Lau daêsam akêŋ malac Jerusalem, ma akêŋ malac hoŋ yêc gameŋ Judia-ŋga, sêsa sêtêŋ Jon si. Nac sêhoc si sac asê, ma iŋ kêku ŋac yêc Bu Jordan.

⁶ Jon sôc ŋakwê naŋ sêmasaŋ ŋa kamel ŋamlicihu, ma kic piŋkap yêc iŋ ŋampêbalê. Ma iŋ gêŋ gêŋ bambaliŋ gitôm wakô ma lêp. ⁷ Iŋ gêm mêtê ma sôm têŋ lau bocdec bu, “Ngac daŋ oc meŋ êŋkuc aö, naŋ ndê ŋaclai hôc gêlêc aö neŋ su. Aö ŋgac ŋambwa dec gitôm dom bu wati iŋ ndê ŋgac akiŋ naŋ pôn sic ma kêgapwêc iŋ ndê atapa ŋawalô. ⁸ Aö kaku mac ŋa bu ŋambwa, tigeŋ iŋ oc êŋku mac ŋa Nalau Dabuŋ.”

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

⁹ Têŋ têm dinaŋ Yisu meŋ akêŋ malac Nasaret yêc gameŋ Galili-ŋga, ma hôc asê Jon. Ma Jon kêku iŋ yêc Bu Jordan. ¹⁰ Têŋ ndoc Yisu pi akêŋ bu meŋ, iŋ gêlic undambê kac sa, ma Nalau Dabuŋ gêm balusi aŋgô, ma sip têŋ iŋ meŋ. ¹¹ Goc awha daŋ sa akêŋ undambê, naŋ sôm, “Aö Atuŋgac atac whiŋ-ŋga am. Aö gatisambuc am ŋandô.”

Sadañ kêsahê Yisu
(*Mat 4:1-11; Luk 4:1-13*)

¹² Dinañ su, goc Nalau wê Yisu sa gameñ sawa gi, ma in mbo tawasê. ¹³ Tôm bêc 40 in mbo gameñ sawa, ma Sadañ kêsahê bu êntôm in. In mbo whinj bôc gameñ sawa-nga, ma añela sem akin in.

Yisu gic hu in ndê gwelen

¹⁴ Tinambu †Herod kêkin in ndê lau sin-nga bu sêkôc Jon dôn, ma sêkên in ndôc gapocwalô. Têñ têm dinañ Yisu gêm mêtê ma hoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têñ lau yêc gameñ Galili-nga. ¹⁵ In sôm, “Têm nañ Anötö kêyalin sa, nañ meñ sa su. †Anötö ndê gôlin meñ kêpin su. Bocdinañ anem nem ñalôm kwi, ma akên whinj Anötö ndê ñawaê ñayham.”

Yisu mbwêc laungac hale tu sêñkuc in-nga
(*Mat 4:18-22; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42*)

¹⁶ Têñ bêc dañ Yisu kêsêlên mbo Bugicton Galili ñamakê, ma gêlic Saimon lu asi Andru. Inlu ngac lu sêkôc i-nga, ma sem gwelen sêkên wasañ sip bu sêmbo. ¹⁷ Ma Yisu sôm têñ inlu, “Amlu amenj añkuc aö, ma aö wakên amlu ahê ñamalac sêmenj sêñkuc aö, tôm nañ kwahic dec amlu ahê i.” ¹⁸ Ma ñagahô inlu sêtec si wasañ yêc, ma sêñkuc in.

¹⁹ In kêsêlên ñasawa saun, ma gêlic Sebedi ndê atu lu, Jems lu Jon. Sêndôc wañ dañ ma sêmasañ si wasañ nañ kic. ²⁰ Yisu mbwêc inlu bu sêmenj sêñkuc in, goc sêhu damba Sebedi ti lau nañ sêkôm gwelen sêwhin in, nañ sin sêmbo wañ, ma sêñkuc Yisu.

Yisu kêdôhông lau ma soc ñalau sac yêc malac Kapenaom

(Luk 4:31-37)

²¹ Yisu kôc lau hale dinañ ma sêñsêlêñ sêtêñ malac Kapenaom si. Sêhóc asê têñ bêc Sabat-nga dañ, ma Yisu sôc ðlôm wê-nga gi, ma gic hu kêdôhông lau. ²² Ma lau Kapenaom-nga sêhêdaê tu inñ ndê yom-nga, bu inñ kêdôhông ñac gitôm kêdôhôngwaga ti ñaclai atu, hóc gêlêc lau Israel si ðkêdôhôngwaga yomsu-nga hoñ su.

²³ Ngac dañ ndöc lôm wê-nga dinañ, nañ ñalau sac mbo inñ ndê ñalôm. Inñ ta yom bocdec bu, ²⁴ “Ei! Yisu Nasaret-nga. Aô kayalê am, am ngac dabuñ nañ Anötö kêkiñ. Am bu kôm sake têñ yac? Am mweñ bu señ yac su, a?” ²⁵ Magoc Yisu hec yom ñalau sac ma sôm, “Am maman ma hu inñ siñ!” ²⁶ Goc ñalau sac kêmwananñ ngac dau ti ñannga ma hu inñ siñ ti mbwêc atu.

²⁷ Tu dinañ-nga lau hoñ sêhêdaê ma sêndac dandi, “Gêñ bocke dec? Inñ kêdôhông yac ña lêñ wakuc ma ti ñaclai atu. Ma inñ kôc ñaclai pi ñalau sac whiñ, bu inñ kêñ yatu ñac, ma sêsôc inñ ndê yom ñapu.” ²⁸ Ma tiñambu lau sic miñ yom pi gêñ dau, e ñagahô eñ inñ ndê waê gêm gameñ Galili-nga hoñ ahuc.

Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-43)

²⁹ Ñac sêhu lôm wê-nga dinañ siñ, ma Saimon lu Andru sêkôc Yisu, Jems ma Jon ma sêtêñ inñlu si andu si. ³⁰ Saimon ndê lawawê gêmbac lic ñandê ma yêc andu dau ñalôm, ma lau sêkêñ ñawaê têñ Yisu. ³¹ Bocdinañ Yisu têñ inñ gi, kêm

in sip amba ma ken in sa. Ma gembac hu awhe dau sin, ma in gem akin nac.

³² Ten telha dina ten ndoc ac gi sip, nan lau malac-nga sheon lau gembac daesam ti lau nan nalau sac sembo si nalom, ma sekoc nac seten Yisu semen.* ³³ Lau malac-nga hon sekac dau sa, sembo andu dau namake. ³⁴ Ma Yisu gem lau ti gembac tidau-tidau daesam dina sa, ma soc nalau sac daesam su yet lau. Tigen in ken yao nalau sac bu sesom in asê dom, nahu bu nac senyalê bu in †Mesaya dau.

*Yisu hu malac Kapenaom sin
(Luk 4:42-44)*

³⁵ Ten ngalansê ac pi men su dom ma Yisu tisa ma hu malac dau sin. In sa gi bu mbo tawasê ma ten mbec. ³⁶ Saimon ma lau natô nan sehwin in, nan sêsa si bu senyalê in. ³⁷ Ma ten ndoc setap in sa, nan sesom ten in bu, "Lau hon senyalê am." ³⁸ Magoc Yisu ô yom ma som, "Aô oc wambo malac tigen dina dom. Dalhō daten malac nan sheyet game namakê-nga dandi, bu wanem mêtê wambo dina. Tu gwelen dina-nga dec aô game." "

³⁹ Ma tinambu in kesêlên golom-golom malac hon yet game Galili-nga. In gem mêtê mbo lau si lom wê-nga, ma soc nalau sac daesam su yet lau.

* **1:32** Lau Israel si yomsu Sabat-nga gic yao lau bu senyelên sen baling me sekôm gwelen ten bêc Sabat-nga dom. Magoc bêc Sabat-nga na-yao pacndê ten ndoc ac gi sip. Tu dina-nga dec lau sheon e ac gi sip su, goc sekoc si lau gembac seten Yisu si.

*Yisu kôm ngac ti gêmbac leprasi nayham sa
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Têñ béc dañ, ngac ti gêmbac fleprasi dañ têtñ Yisu gi. In pôn haduc ma têtñ Yisu bu nem in sa. In sôm, “Am bu tac whin, dec gitôm bu am oc kôm aô ñamlic ñawasi sa.” ⁴¹ Yisu tawalô in, dec kêmatôc amba sa gi ma kêmasec in, ma sôm, “Aô atac whin, dec wasôm têtñ am bu ñamlic ñawasi sa.” ⁴² Ma ñagahô eñ gêmbac dau hu in sin, ma in ndê ñamlic ñawasi sa. ⁴³⁻⁴⁴ Goc Yisu kêkin in têtñ †dabuñ-siga gi, ma sôm ti ñanga têtñ in, “Am ngô! Gêñ nañ kwahic dec hóc asê am, nañ sôm asê têtñ lau dañ dom. Tigen têtñ dabuñsiga ndi, ma tôc daôm têtñ in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêñ da tu am ñamlic ñawasi sa-nga tôm yomsu nañ Moses kêñ têtñ yac. Ma ñalên dinañ lau hoñ oc sênjalê bu am ñamlic nayham sa.” ⁴⁵ Ma ngac dau sa gi ma gic miñ pi gêñ dau e yom dau tiapa. Tu dinañ-nga lau hoñ takwê Yisu, dec in tec bu sôc malac dañ yêc lhu. In mbo gameñ ñamakê-nga, magoc lau akên gameñ hoñ sêwê sêtêtñ in si ñapañ.

2

*Yisu kôm ngac bôlin dañ nayham sa
(Mat 9:1-8; Luk 5:18-26)*

¹ Béc ñatô giñga su, goc Yisu sôc malac Kapenaom tiyham. Ma lau malac-nga sênngô ñawaê bu in mbu meñ ndôc andu dañ. ² Goc lau daêsam sêkac dau sa, ma Yisu gêm mêtê ñac. Lau daêsam andô sêkac sa e ñasawa mba yêc andu ñalôm ma yêc ñasactô bocdinañ. ³ Ma

laungac hale sêmbalanŋ ngac bôlinŋ danŋ yêc sac danŋ sêmenŋ, ma bu sêtêŋ Yisu sêndi. ⁴ Magoc lau daésam dinaŋ sem gameŋ ahuc, ma tu dinaŋ-nga dec ŋac sêpi andu ŋapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa ma sêmasaŋ ŋalasê danŋ yêc gameŋ naŋ Yisu kalhac, naŋ ŋahô-nga. Goc sêŋwhaŋ sac ti ngac bôlinŋ sip têtŋ Yisu gi. ⁵ Yisu gêlic gêŋ dinaŋ ma kêyalê bu ŋac sêkêŋ whiŋ iŋ, goc sôm têtŋ ngac bôlinŋ, “Aneŋ balê, kwahic dec aô wasuc am nem sac kwi.”

⁶ Têtŋ ndoc dinaŋ kêdôhônŋwaga yomsu-nga ŋatô sêndôc andu dau. Sêŋgô Yisu ndê yom dau, ma gauc gêm yêc ŋac si ŋalôm, ⁷ “Anötö tigenŋ gitôm bu suc sac kwi. Ma bocke ngac dindê sôm yom kaiŋ dinaŋ? Iŋ ndê yom sac sambuc.” ⁸ Yisu kêyalê ŋagahô bu ŋac gauc gêm yom bocdinaŋ, dec iŋ sôm têtŋ ŋac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinaŋ? ⁹ Mac akêŋ whiŋ dom bu aneŋ ŋaclai yêc bu wasôm têtŋ ngac bôlinŋ dindêc bu wasuc iŋ ndê sac kwi. Bocdinaŋ aô wasôm têtŋ iŋ, ‘Tisa, kôc nem mbô sa ma êmsêlêŋ.’ ¹⁰ Ma têtŋ têtŋ mac alic aneŋ yom dau ŋandô sa, dec anŋyalê bu Anötö kêŋ ŋaclai têtŋ †Ŋamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ŋamalac si sac kwi whiŋ.” Goc Yisu sôm têtŋ ngac bôlinŋ, ¹¹ “Aô wasôm têtŋ am bu tisa, kôc nem mbô sa, ma lhô têtŋ nem andu ndi.” ¹² Ma ngac dau tisa yêc lau honŋ aŋgô-nga, kôc ndê mbô sa ma kôlhô gi. Gêŋ dau kôm lau honŋ sêhêdaê ŋandô. Sêmpinŋ Anötö ma sêsôm, “Gêŋ kaiŋ dindêc, yac alic danŋ su dom.”

*Yisu kêgalêm Liwai bu êŋkuc iŋ
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

¹³ Tiŋambu Yisu sa gi mbo bugictonŋ ŋamakê tiyham. Lau daêsam sêsa si sêŋkuc iŋ, ma iŋ kédôhônŋ ŋac. ¹⁴ Ma tiŋambu iŋ kêsêlêŋ gi e gêlic †Liwai, Alpayas ndê atunŋac ndöc ndê mala kôc takis-ŋga. Goc Yisu sôm têŋ iŋ, “Êmkuc aö.” Ma Liwai tisa ma kêkuc iŋ.

¹⁵ Têŋ bêc daŋ Yisu ti iŋ ndê ŋgacsêŋomi seŋ gêŋ sêndöc Liwai ndê andu. Ma lau sêkôc takis-ŋga ma lau daêsam naŋ lau bata Israel-ŋga sêsam bu lau sac naŋ sêndöc sêwhiŋ ŋac, bu lau kaiŋ dinaŋ sêŋkuc Yisu tôm bêc hoŋ. ¹⁶ Ma lau †Palêsai si kédôhônŋwaga yomsu-ŋga ŋatô sêlic bu Yisu gêŋ gêŋ ndöc whiŋ lau takis-ŋga ti lau sac dinaŋ. Goc sêsôm têŋ iŋ ndê ŋgac-sêŋomi, “Tu sake-ŋga iŋ gêŋ gêŋ whiŋ lau takis-ŋga ti lau sac?” ¹⁷ Yisu ŋgô yom dau, ma sôm têŋ ŋac, “Lau naŋ sêlic dau bu gêmbac mba, naŋ oc sêŋsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêŋsalê dokta. Aö gameŋ bu waŋgalêm lau naŋ sêlic dau bu lau gitêŋ, naŋ sa dom, aö gameŋ bu waŋgalêm lau sac sa.”

Yao gêŋ danen-ŋga-ŋga
(Mat 9:14-15; Luk 5:33-35)

¹⁸ Jon, Ŋgac Kêku Lau-ŋga ndê †sêŋomi ti lau Palêsai sêkêŋ bêc ŋatô bu sêneŋ gêŋ dom tu gauc nem Anötö-ŋga, magoc Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêkôm dom. Ma lau ŋatô sêmeŋ ma sêndac Yisu bocdec bu, “Tu sake-ŋga Jon ndê sêŋomi ma lau Palêsai si sêŋomi sêhu gêŋ danen-ŋga siŋ tu gauc nem Anötö-ŋga, magoc am nem ŋgacsêŋomi sêkôm dom?” ¹⁹ Goc Yisu sôm têŋ ŋac, “Ŋgac nem awhê-ŋga daŋ bu êŋgalêm lau sa sêmbo

sêwhiñ in bu sêneñ mwasiñ nem awêhê-nga, dec oc tôm dom bu sêhu gêñ daneñ-nga siñ têtñ ndoc ngac dau mbo whiñ ñac. Ñalêtñ tigen kwahic dec aô gambo gawhiñ aneñ ngacsêñomi ma oc tôm dom bu sêhu gêñ daneñ-nga siñ. ²⁰ Tigen ndoc oc meñ nañ lau oc sêkôc aô su yêc ñac, ma têtñ ndoc dinañ ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lêtñ dahu gêñ daneñ-nga siñ-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
(Mat 9:16-17; Luk 5:36-39)*

²¹ Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nañ kic, nañ dom. Bu po wakuc oc hôc ñakwê akwa kic, ma gêñ dau oc tisac sambuc. ²² Ma têtñ ndoc lau s êmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc ma wê sa niñga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinañ. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.”

*Yisu in Pômdau bêc Sabat-nga
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Têtñ bêc Sabat-nga dan Yisu ti ndê ñngacsêñomi sêñsêlêtñ sêmbo lôcwêha dan nañ gic ôm wit-nga dan kic. Ma in ndê ngacsêñomi sêkôc wit ñandô ñatô bu sêneñ. ²⁴ Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêñ dau ma sêsôm têtñ in, “Lic gêñ nañ am nem ngacsêñomi sêkôm. Tu sake-nga ñac sêkôm gwelen nañ yac neñ yomsu gic yao bu dakôm têtñ bêc Sabat-nga dom?” ²⁵⁻²⁶ Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nañ sêto pi gêñ nañ Kiñ Dawid kôm. Mac asam su, me? Têtñ ndoc nañ Abiata in ñdabuñsiga

namata-nga, nan Dawid ti lau nan sêwhin in, nan sêpônda dau ma gên yô nac. Goc Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma gên bolom dabun nan lau sêkên ti da, nan Moses kên yao bu lau dabunsga tawasê oc sêneñ. Ma in kên tên lau nan sêmbo sêwhin in, ma nac sen. Magoc lau dan sêngôlin yom pi Dawid ma sêsôm bu in kégili yomsu lec dom.”

²⁷ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Bocdinan akôc gauc napep pi yomsu. Anötö kên bêc Sabat-nga bu nem namalac sa. In kên namalac tu bêc Sabat-nga dom. ²⁸ Namalac ndê Atu in gên hon nadau, ma in Pômdau Sabat-nga whin.”

3

Yisu kôm ngac amba balê nayham sa tên bêc Sabat-nga

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Tên bêc dan tiyham Yisu sôc lôm wê-nga gi. Ma ngac amba tibalê dan ndöc. ² Palêsai natô sênsalê yom bu sêngôlin pi Yisu, dec sêtip in napep bu mboe in oc kôm ngac dau nayham sa tên bêc Sabat-nga, dec nac oc sêsôm bu in kégili yomsu Sabat-nga. ³ Yisu sôm tên ngac nan amba tibalê, “Tisa, ma lhac nalhu whin aö.” ⁴ Dec in ndac lau hon bocdec bu, “Gên bocke oc êngili yomsu Sabat-nga? Dakôm nayham tên lau, me dakôm sac tên lau? Danem namalac sa, me datec nac sêmbac ndu?” Magoc nac hon sem dôñ. ⁵ In tahê nac ma tac nandê sa, ma nalôm nawapac tu nac si nalôm nadandi-nga. Goc in sôm tên ngac

dau, “Êmatôc amam.” Ma ngac dau kêmatôc amba, ma amba dau ngayham sa tiyham.

⁶ Têñ dinan lau Palêsai sêhu lôm wê-nga dau sin ma sêsa si. Ma nac sêndôc sêwhin lau Israel-nga nan tac whin Herod ma lau Rom-nga si gôlin, ma nac hon sêkôc gauc pi lêt sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu kêdôhôn lau ma kôm gêmbac ngayham sa (Luk 6:17-19)

⁷ Yisu ti ndê ngacsênomi sêtên bugicton si, ma lau daêsam sênkuc nac. Nac lau akên gameñ Galili-nga ma gameñ Judia-nga, ⁸ ma akên malac Jerusalem ma akên gameñ Judia ma Idumia-nga ma akên Bu Jordan ñadanga, ma akên malac Taya ma Saidon ñagameñ. Lau daêsam dinan sêngô ñawaê pi gên nan Yisu kôm, dec sêsa sêtên in si.

⁹ Yisu gêlic lau ton atu nan bu sêngapin in sa, dec sôm têt ndê ngacsênomi bu sêmasan wan saun dan tu in pi ndi ndôc-nga. ¹⁰ In sôm yom dinan ñahu bu in kôm lau gêmbac daêsam ngayham sa su e lau daêsam ti gêmbac sêkôm mwasac bu sêmasac in. ¹¹ Ma têt ndoc lau ti ñalau sac sêlic in, nan sêhu dau sêyêc in angô-nga, ma ñalau dau sêmbwêc yom asê bocdec bu, “Am Anötö ndê Atu.” ¹² Tigeñ Yisu kên gic yao ñanga bu sêsôm in ñahu asê dom.

Yisu kêtalin ngacsênomi 12 sa (Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Tinambu Yisu pi lôc dan gi ma mbwêc lau nan in atac whin, nan sêtên in sêmeñ. ¹⁴ Goc in kêtalin nac si lau 12 sa, ma sam nac bu †Aposel,

bu ñac oc sêmbo sêwhiñ in, ma in oc kên ñac sêsa sêndi bu sênem mêtê. ¹⁵ Ma in kên ñaclai têt ñac bu sêsoc ñalau sac su. ¹⁶ Aposel 12 nañ Yisu kêyaliñ ñac sa, nañ bocdec: Saimon (nañ in sam bu Pita), ¹⁷ Jems lu Jon (Sebedi ndê atu lu nañ Yisu sam bu ‘wapap atui’), ¹⁸ Andru, Pilip, Batolomeas, Matyu, Tomas, Jems (Alpayas ndê atu), Tadaus, Saimon (nañ sêsam bu ‘Ngac †Selot’), ¹⁹ ma Judas Iskeriot, ñac nañ tiñambu hoc Yisu asê.

Lau sêngihi Yisu ahuc ñapañ

²⁰ Yisu sôc andu dañ gi, magoc lau toñ atu sêsap in dôn ñapañ e ñasawa mba bu in ti ndê ñgac-sêñomi sêneñ gêñ. ²¹ Gêñ dau ñawaê tap Yisu dinda ti asii sa, dec ñac sêsôm, “In ndê gauc tisac.” Bocdinañ dec sêtêt in si bu sêkôc in sa ndi.

Yisu ndê ñaclai ñahu

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-22)

²² Têt têt dinañ kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô sêmen akêt Jerusalem ma sêngôliñ yom pi Yisu bocdec bu, “Ñalau sac si ñadau †Belsebal gêm gôliñ in, ma kên ñaclai têt in bu soc ñalau sac su.” ²³ Goc Yisu mbwêc ñac sêtigasuc in, ma ô ñac si yom ña yom gôliñ dañ bocdec bu, “Bocke ma Sadañ oc soc Sadañ? ²⁴ Gôliñwaga dañ ndê lau bu sêkêt kisa dau, dec in ndê gôliñ oc pacndê. ²⁵ Ma gôlôwac dañ bu sêwhê dau kôc, dec oc sêlhac ñaŋga dom. ²⁶ Ma Sadañ bu kêt kisa têt dau ma whê dau kôc, dec in oc lhac ñaŋga dom, in ndê ñaclai oc pacndê. ²⁷ Anğô! Sadañ in gitôm ñgac ti licwalô atu, ma

yac bu dasôc ñgac ti licwalô atu dan ndê andu bu tanğaho in ndê gêñ, nañ gêñ ñamata-ñga dasô in dôn, goc tanğaho in ndê gêñ.

²⁸ “Yomandô aô wasôm têt mac. Ñamalac nañ kac ndê ñalôm kwi ma hu ndê sac siñ, nañ Anötö oc suc in ndê sac ti yom sac-sac hoñ kwi. ²⁹ Tigen ñamalac dan bu sôm yom sac pi Ñalau Dabuñ, nañ Anötö oc suc in ndê sac kwi dom andô. In kôm gêñ sac sambuc, ma in ndê giso oc yêc ñapañ.”

³⁰ Yom hoñ dinañ Yisu sôm, ñahu bu ñac sêsôm bu ñalau sac dan mbo in ñalôm.

Yisu dinda ti asii

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Têt têt dinañ Yisu dinda ti ndê asii sêhóc asê andu dau. Sêlhac awê ma sêñkin ñamalac dan sôc gi bu kôc in sa sa meñ. ³² Lau daêsam nañ sêndöc sêñgihi Yisu ahuc, nañ sêsôm têt in bu, “Am dinam ti nem asimi dec sêmeñ sêlhac awê ma sêndac am.” ³³ Goc in ndac ñac, “Aneñ dinañ ti asiñi nañ asa?” ³⁴ Ma in tahê lau nañ sêndöc sêñgihi in ahuc, ma sôm, “Aneñ dinañ ti asiñi dau dindec. ³⁵ Bu lau nañ danğa wambu Anötö ndê yom, nañ ñac sêti aô asiñi ti lhuñwêi ma dinañi.”

4

Yom gôlin pi ñgac kêbalip wit ñawhê

(Mat 13:1-12; Luk 8:4-8)

¹ Tiñambu Yisu sa gi mbo bugictoñ ñamakê, ma gic hu kêdôhôn lau tiyham. Ma lau sêwê-sêwê sêmeñ e ti toñ atu andô. Tu dinañ-ñga in

pi wan dan gi poc bugicton kêpin baö, ma lau daêsam dinan sêlhac baö.

² Yisu sôm yom gôlin daêsam bu êndôhôn lau dinan. In sôm yom gôlin dan têtê nac bocdec bu, ³ “Anô! Ngac dan sa gi bu êmbalip wit nawhê yêc in ndê ôm. ⁴ Têtê ndoc in kêbalip gêñ dau, nan nawhê natô sêpen sêsip sen, ma mbac sêsip sêmen ma sen su. ⁵ Ma nawhê natô sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, nan nom nagec sac hoc nahô nambwa. Nawhê dau sêsip nom nalôm gacgen si dom, dec sêpo sêpi sêmen ngahô. ⁶ Tigen tinambu ac pec ngatôm ma gêm bôlin. Nahu bu nom nayham mba tu nawakac sip ndi-nga. ⁷ Ma wit nawhê natô sêpen sêsip kwan ti nakwa nalôm, ma kwan lu wit sêpi sêwhin dau e kwan yan wit ndu ma gêm nandô dan dom. ⁸ Ma wit nawhê natô sêpen sêsip nom nayham, ma tinambu sem nandô daêsam, natô sem nandô 30, natô sem nandô 60, ma natô sem nandô 100.”

⁹ Goc Yisu sôm, “Asa bu dannga-sun yêc, nan ngô anen yom.”

*Yisu whê yom gôlin wit nawhê-nga nahu sa
(Mat 13:10-23; Luk 8:9-15)*

¹⁰ Tinambu lau daêsam sêmbo dom, ma lau nan sêmbo sêwhin Yisu, ti ngacsênomi 12 sêndac Yisu pi yom gôlin dau nahu. ¹¹ Ma in whê sa têtê nac bocdec bu, “Anötö ndê gôlin nalên nahu sip nalôm gi. In kêyalin mac sa bu anyalê nahu dau, magoc lau nan sêmbo Anötö ndê gôlin nalôm dom, nan wasôm yom têtê nac na yom gôlin nambwa. ¹² Aisaya to yom pi lau kain dinan, nan yêc bocdec bu:

Ñac sêlic gêñ nan aö gakôm, nan ñapan, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêñgô aneñ yom ñapan, magoc sêñyalê ñahu dom. Ñac bu sêñyalê, dec oc tòm bu sênem dau kwi, ma Anötö oc suc ñac si sac kwi.” [Ais 6:9-10]

¹³ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Bocke dec mac anyalê yom göliñ dinañ ñahu dom? Bocdinañ ñalêñ bocke mac oc anyalê yom göliñ ñatô ñahu?”
¹⁴ Anğô! Yom pi ñgac nan kêbalip wit ñawhê, nan hêganônñ ñgac nan hoc Anötö ndê yom asê.
¹⁵ Ma yom pi wit ñawhê nan sêpeñ sêsip señ, nan hêganônñ lau nan sêñgô Anötö ndê yom, magoc ñagahô Sadañ meñ ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm. ¹⁶ Ma wit ñawhê nan sêpeñ sêsip gameñ hoc-hoc, nan hêganônñ lau nan sêñgô A nötö ndê yom ma sêkôc sa ñagahô ti atac ñayham. ¹⁷ Tigeñ tòm wit nan ñawakac mbasi, nan lau dau sêlhac ñasawa baliñ dom. Têtñ ndoc sêtap ñawapac sa, me lau sêkêñ kisa ñac tu Anötö ndê yom-ñga, nan sêhu si sêkêñ whiñ siñ ñagahô eñ. ¹⁸ Ma wit ñawhê nan sêpeñ sêsip kwan ti ñakwa ñalôm, nan hêganônñ lau nan sêñgô Anötö ndê yom, ¹⁹ tigeñ sêhêgo dau pi gêñ nom-ñga kêlêc, ma lêtñ atac whiñ mone ti wapa nom-ñga hê ñac si gauc ñapan e kôm Anötö ndê yom ahuc, ma ñandô mbasi. ²⁰ Ma wit ñawhê nan sêpeñ sêsip nom ñayham, ma sem ñandô 30, me 60, me 100, nan hêganônñ lau nan sêñgô Anötö ndê yom, sêkôc sa e tidônñ, ma sem ñandô daêsam.”

Dasiñ lam ñawê kwi dom
(Luk 8:16-18)

²¹ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Lam inñ gêtñ pô gameñ-nga, ma bocdinañ yac tanğatöc ña suc ahuc me dasiñ kwi sôc sasac ñapu dom. Mba! Tanğinñ êñgalêtñ ñalhu bu ñawê pô gameñ. ²² Ma ñalêtñ tigeñ, yom nañ yêc siñ dau me ñahu sip ñalôm gi, nañ oc meñ sa tiawê. ²³ Asa nañ danğasunñ bu yêc, nañ ñğô.”

²⁴ Ma inñ gic têtñ yom ma sôm, “Akôc gauc ñapep pi Anötö ndê yom nañ mac anğô. Mac bu atac whiñ bu anğyalê ñahu, dec Anötö oc kêtñ gauc têtñ mac, ma inñ oc kôm mac nem gauc êñsôwec tiatu. ²⁵ Bu asa nañ kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ñalôm e tidônñ, nañ Anötö oc kêtñ gauc têtñ inñ êñlêc. Magoc asa nañ kôc sa tidônñ dom, nañ Anötö oc kôc inñ ndê yom hoñ su yêc inñ.”

Yom gôliñ pi gêtñ ñawhê nañ po pi meñ

²⁶ Ma Yisu sôm, “Ñalêtñ nañ Anötö ndê gôliñ kêsôwec, nañ gitôm gêtñ ñawhê nañ ñamalac danñ sô sip ndê ôm. ²⁷ Ma tiñambu inñ yêc bêc ôbwêc ma tisa têtñ acsalô, ma ñawhê dau po pi meñ. Magoc ñamalac dau kêyalê ñalêtñ dom. ²⁸ Têtñ ñamata-nga ñawhê dau hóc nom kôc ma ñagatôm pi meñ, malô goc ñamlha sa ma tiñambu gêm ñandô. ²⁹ Magoc têtñ ndoc gêtñ ñandô dau tilôwê inñ oc ndic su, bu bêc sêhoñ gêtñ ñandô sa-nga meñ sa.”

Yom gôliñ pi gêtñ ñawhê saun
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom gôliñ bocke tu bu wawhê ñalêtñ nañ Anötö ndê gôliñ kêsôwec,

nañ sa? Aö wanem dôhôn pi gêñ sake bu wawhê sa? ³¹ Anötö ndê gôliñ gitôm gêñ ñawhê saun andô dañ nañ dasô sip nom, gitôm a soc ñawhê. ³² Gêñ dau gêñ saun andô, tigeñ yac bu dasô sip nom ndi, dec oc po tiatu e hôc gêlêc gêñ ôm-nga hon su. Ma ñasañgac oc sêhê baliñ e mbac lôlôc-nga sêmeñ sêhê si ñaic yêc ayun ñayham dau.”

³³ Yom gôliñ kaiñ dinañ Yisu sôm têtñ lau ñapañ. In kédôhôn ñac tôm ñac si gauc. ³⁴ Yom hon nañ in sôm têtñ ñac, nañ in sôm ña yom gôliñ. Ma têtñ têtñ nañ in ti ndê ñgacsêñomi sêmbo tawasê, nañ in whê gêñ hon sa têtñ ñac.

*Yisu kôm bu ñampon timalô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ Têtñ acsalô dinañ kêpiñ bu ñasec sa, nañ Yisu sôm têtñ in ndê ñgacsêñomi, “Yac dalhö, dapi bugicton ñadañga dandi.” ³⁶ Goc sêhu lau ton atu dinañ siñ ma sêkôc Yisu whiñ ñac sêpi wañ dañ ma sêlhö si. Ma wañ ñatô sêlac sêwhiñ. ³⁷ Sêlac si ma mbu puc atu ma gêli bu ñampon sa gic sip wañ e kêpiñ bu wañ pac. ³⁸ Magoc Yisu teñ gwalim ma yêc béc yêc wañku-nga. Ñgacsêñomi sêuñ in sa, ma sêsôm têtñ in, “Kédôhônwaga, bocke? Am hêgo daôm dom bu yac oc dandiñan, a?” ³⁹ Goc in tisa, ma sôm yom ñañga têtñ mbu ti bu ñampon bocdec bu, “Nañ gitôm! Timalô!” Goc mbu timalô ma gameñ ñañan sa. ⁴⁰ Ma in sôm têtñ ñac bu, “Tu sake-nga mac atôc daôm kêlêc? Bocke? Mac akêñ whiñ aö dom, a?” ⁴¹ Magoc ñac sêsö ti sêtöc dau ñandô ma sêndac dandi, “In asa dec? Gêñ hon

sêsôc inj ndê yom ñapu, ma mbu ti bu ñampon sêwhinj!”

5

*Yisu kôm ñgac ti ñalau sac ñayham sa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)*

¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhóc asê Bugicton Galili-ñga ñadañga têtñ gameñ ac pi-ñga, ma sêsôc baõ yêc lau Gerasa-ñga si gameñ. ² Sêpi baõ si, ma ñgac dañ nanñ ñalau sac mbo inj ndê ñalôm, nanñ sa akêñ ôm sêhó-ñga ma têtñ Yisu gi. ³ Inñ ñgac dau êlêmé ndöc ôm sêhó-ñga, ma têtñ daêsam lau sêñsahê bu sêsô inj dôñ ña wac me ña sen, magoc gitôm dom. ⁴ Têtñ daêsam sêsô inj amba ti gahi dôñ ña sen, magoc inj hê sen kic ma senñ gapocwalô gahi-ñga su. Lau dañ sêtôm dom bu sêkôm inj timalô. ⁵ Têtñ acsalô ti ôbwêc, inj mbo ôm sêhó-ñga ti gameñ ñabaõ, ma tanñ asê ma kôc hoc ma tuc-tuc dau ñamlic tisac.

⁶ Têtñ têtñ dinanñ inj gêlic Yisu kalhac ahê, goc kêtñ gi ma pônñ haduc yêc inj anğô-ñga. ⁷⁻⁸ Ma Yisu sôm têtñ inj, “Ñalau sac, am hu ñgac dinanñ sinñ.” Dec ñalau dau mbwêc atu ma sôm, “Yisu, Anötö Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê Atu, am bu kôm sake têtñ aõ? Tu Anötö ndê ñaê-ñga, aõ wateñ am bu kôm aõ ñayom dom.” ⁹ Goc Yisu ndac inj, “Am nem ñaê asa?” Ma ñalau sac ô yom ma sôm, “Aneñ ñaê ‘Tonñ Atu,’ bu yac ñalau daêsam.” ¹⁰ Ma ñalau dau teñ Yisu tidim daêsam, bu soc ñac su yêc gameñ dinanñ dom.

¹¹ Têtñ têtñ dinanñ bôc tonñ atu senñ gêtñ sêmbo lôc ñapu yêc gameñ dinanñ. ¹² Goc ñalau sac sêtenñ

Yisu ma sêsôm, “Êmkiñ yac atêñ bôc dindê andi, bu yac asôc bôc si ñalôm.” ¹³ Yisu gôlôc goc ñalau sac sêhu ñgac dinañ siñ, ma sêsôc bôc ñalôm si. Goc bôc hoñ sênti si e sêsip salic sac, ma sêsip bugictoñ e bu kô ñac sêmbac ndu. Bôc dau toñ atu, ñanamba gitôm 2,000. ¹⁴ Goc lau sêyob bôc-ñga sênti si, ma sic miñ yom dinañ têtñ lau nañ sêmbo malac atu ti gameñ ñamakê-ñga. Ma lau dau sêsa si bu sêlic gêtñ nañ Yisu kôm. ¹⁵ Sêhôt asê iñ ma sêlic ñgac nañ Yisu soc ñalau sac toñ atu dinañ su yêc iñ, nañ ndôc ti gauc ñawa ma sôc ñakwê, dec ñac sêtôc dau. ¹⁶ Ma lau nañ sêlic gêtñ dau, nañ sic miñ pi gêtñ nañ Yisu kôm têtñ ñgac ti ñalau sac, ma têtñ bôc. ¹⁷ Goc lau gameñ dinañ-ñga sêteñ Yisu ñañga bu hu ñac si gameñ siñ.

¹⁸ Têtñ ndoc Yisu bu pi wañ ndi, nañ ñgac nañ iñ soc ñalau sac su yêc iñ, nañ teñ iñ ñañga bu whiñ iñ ndi. ¹⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! Am mbu têtñ nem lau ndi, ma ndic miñ têtñ ñac pi ñalêtñ nañ Pômdau tawalô am, ma pi gêtñ hoñ nañ iñ kôm têtñ am.” ²⁰ Goc ñgac dau kôlhô gi, ma kêgihi gameñ nañ sêsam bu Dekapolis,* ma gic miñ yom pi gêtñ atu nañ Yisu kôm têtñ iñ. Ma lau hoñ sêhêdaê.

Yisu kôm awê lu ñayham sa

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêpi wañ ma sêmbu sêpi bugictoñ ñadañga si. Ma têtñ ndoc iñ sip baô

* **5:20** Dekapolis - ñaê dinañ danem kwi bu ‘malac amanlu.’ Malac amanlu dinañ sêyêc Bugictoñ Galili-ñga ñagameñ têtñ ac pi-ñga.

gi, nañ lau toñ atu sêkac sa e sênghi in ahuc. ²² Ma ñgac dañ ñaê Jairas, nañ yob lau Israel-ña si lôm wê-ña yêc gameñ dinañ, nañ meñ hóc asê. In gêlic Yisu goc hu dau sip nom yêc in gahi-ña. ²³ Ma in teñ in ñaña bocdec bu, “Aneñ bawhê sauñ gêm bac atu kêpiñ bu oc mbac ndu. Aô tac whiñ bu am mweñ, kêñ amam sac in tu bu in mbac ndu dom, ma ñayham sa tiyham.” ²⁴ Goc Yisu whiñ in gi.

Yisu kêsêlêñ mbo, ma lau daêsam sênkuc in ma sênghi in ahuc. ²⁵ Lau toñ dinañ si dañ in awê nañ gêm dac ñapañ tôm yala 12. ²⁶ In kêsâlê dokta daêsam bu sênem in sa, ma gêmli ñac e in ndê mone hoñ pacndê. Magoc ñac sêtôm dom bu sênem in sa. In hóc ñandê atu tu ñac-ña, ma gêm bac dau hóc gêlêc su. ²⁷⁻²⁸ Awhê dau ñgô Yisu ñawaê su, dec gauc gêm têñ dau bu, “Aô bu wamasec in ndê ñakwê, dec oc kôm aô ñayham sa.” Tu dinañ-ña in kêsêlêñ yêc lau toñ atu ñalôm kêkuc in, ma kêmasec in ndê ñakwê. ²⁹ Ma ñagahô eñ in ndê dac sa tiyham dom, ma in kêsahê bu in ndê gêm bac pacndê su.

³⁰ Yisu kêyalê bu ñaclai sa yêc in, goc ñagahô in kac dau kwi yêc lau toñ atu ñalôm ma ndac, “Asa kêmasec aô neñ ñakwê?” ³¹ Magoc in ndê ñgacsêñomi sêo yom ma sêsôm, “Lic lau daêsam dindec s êkôm am si. Bocke dec am ndac bu ñac si asa kêmasec am?” ³² Magoc Yisu taso lau hoñ, ma kêsâlê ñamalac nañ kôm gêñ dau. ³³ Awhê dau kêyalê bu in ñayham sa su, dec têñ Yisu gi ma pôn haduc yêc in añgô-ña. In töc dau ti

kêtithec mbo, ma hoc yom asê pi gêñ nañ inj kôm.
³⁴ Goc Yisu sôm teñ inj, “O aneñ bawhê, am nem kêñ whiñ aõ dec kôm am ñayham sa. Am ndi ti atac malô, kwahic dec am nem ñawapac pacndê su.”

³⁵ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma lau ñatô sêmen akêñ Jairas ndê andu, ma sêsôm têt inj, “Am atômwê mbac ndu su. Tu sake-nga am bu kêñ ñawapac têt Kêdôhôn-waga? Sôm têt inj bu meñ dom.” ³⁶ Tigeñ Yisu hêgo dau tu ñac si yom-nga dom, ma sôm têt Jairas, “Töc daôm dom, kêñ whiñ.” ³⁷ Goc Yisu kalhac lau hoñ ahuc, ma kôc Pita, ma Jems lu ndê asidôwa Jon, ma sêwhiñ Jairas si. ³⁸ Sêñsêlên si e sêhóc asê Jairas ndê andu, ma Yisu gêlic lau sêkôm ñanta atu, ñac sêhu dançibo asê ma sêtañ. ³⁹ Goc inj sôc gi ma ndac ñac, “Mac akôm ñanta ti dançibo atu dindéc tu sake-nga? Bawhê dau mbac ndu dom, inj yêc bêc nañ yêc.” ⁴⁰ Magoc ñac sêmbwac inj. Yisu kêñ ñac sêsa awê si, ma kôc bawhê ñadamba lu dinda ti ñgacsêñomi tö dinañ sêwhiñ inj si, ma sêsôc ñalôm nañ bawhê yêc. ⁴¹ Inj kêm bawhê dau sip amba ma sôm têt inj, “Talita, k umi.” (Yom Hîbru dau danem kwi bu, ‘Bawhê saun, am tisa.’) ⁴² Ma ñagahô eñ bawhê dau, nañ ndê yala ti 12, nañ tisa ma kêsêlên. Ma lau hoñ nañ sêlic gêñ dau, nañ sêhêdaê ñandô. ⁴³ Magoc Yisu kêñ yao ñanğa bu sêsôm gêñ dau asê têt lau ñatô dom. Ma inj sôm bu sêkêñ gêñ danen-nga têt bawhê dau neñ.

*Yisu ndê lau sêkôc inj sa dom
(Mat 13:54-58; Luk 4:16-30)*

¹ Yisu mbu têt inj ndê malac-hu gi, ma inj ndê ngacsênomi sênkuc inj. ² Têt bêt Sabat-nga dan inj sôc lôm wê-nga gi, ma gic hu kêdôhôn lau. Ma lau daêsam nan sêngô inj ndê yom, nan sêhêdaê ma sêsôm têt dandi, “Aluê! Inj ngac dec tap gêt hon dindec sa yêc nde? Asa kêt gauc atu-tu dina têt inj, ma ñaclai tu kôm gêt dalô-nga?” ³ Inj yac neñ ngac nan muñ-nga kôm gwelen kapenta-nga. Inj Maria ndê atungac, ma Jems, Josep, Judas ma Saimon dôwa! Ma inj ndê lhuwêi sêmbo sêwhin yac.” Ma ñac atac lu-lu tu inj-nga. ⁴ Goc Yisu sôm têt ñac, “Lau hon sêtoc propet dan sa, tigen yêc inj ndê malachu, inj ndê asidôwai ma inj dau ndê lau sêtoc inj sa dom.” ⁵ Ma yêc gameñ dinañ inj gitôm dom bu kôm gêt dalô daêsam. Inj kêt amba sac lau gêmbac tigen-tigen, ma kôm ñac ñayham sa. ⁶ Ma inj hêdaê bu ñac sêkêt whin inj dom.

Tiñambu inj kêsêlên golom-golom malac, ma kêdôhôn lau.

*Yisu kêkinj ngacsênomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Luk 9:1-5)*

⁷ Yisu mbwêc ndê ngacsênomi 12 sêtên inj sêmên, ma inj kêkinj ñac lu-lu sêsa sêtên malac ñatô si, bu sênem mêtê lau. Ma inj kêt ñaclai têt ñac bu sêsoc ñalau sac su yêc lau. ⁸⁻⁹ Inj kêkinj ñac ti sôm yom têt ñac bocdec bu, “Anselên andi, magoc akôc wapa daêsam dom. Asôc nem atapa ma akôc nem tôc, dec tôc. Ampwic hacgêlê dom, ma akôc gêt danen-nga me awa

me ñakwê aô daôm-nga dom. ¹⁰ Têñ ndoc mac asôc malac dañ andi, ma lau sêkôc mac sa asôc ñac si andu, nañ ambo whiñ ñac e mac ahu malac dau siñ. ¹¹ Ma lau malac dañ-nga bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc atoñ kop su yêc gahim têtñ ndoc mac ahu ñac siñ, bu atôc ñac si giso asê.”

¹² Goc ñac sêlhö si ma sem mêtê bu lau sênem si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac siñ. ¹³ Sêsoc ñalau sac daêsam su yêc lau, ma sêmbac olib ñakwi pi lau gêmbac daêsam ma sêkôm ñac ñayham sa.

*Herod gauc gêm yom daêsam pi Yisu
(Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Lau sic miñ pi Yisu ñapan e in ndê waê tiapa, ma Kiñ Herod ngô ñawaê pi in whiñ. Lau ñatô sêsôm bu, “Yisu in Jon, Ngac Kêku Lau-nga, nañ tisa akêñ lau batê-nga, ma bocdinañ in kôc ñaclai bu kôm gêñ dalô.” ¹⁵ Ma ñatô sêsôm, “Mba! In ñgac dec in propet Elaija nañ tisa akêñ lau batê-nga.” Ma ñatô sêsôm, “Mba! In propet dañ tôm propet akwa-kwa.” ¹⁶ Magoc têtñ têtñ Herod ngô yom dinañ pi Yisu, nañ in sôm, “Ngac dê mboe Jon, ñgac nañ aô gatim in kachu kic, nañ tisa akêñ lau batê-nga.”

*Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndu ñamiñ
(Mat 14:3-12)*

¹⁷⁻¹⁸ Muñ-nga, Herod kôc in asi Pilip ndê awhê Herodias ma gêm ti ndê awhê. Dec Jon hoc Herod ndê giso asê ma sôm têtñ in, “Am gêm nem asim ndê awhê, dec kôm gêñ so sambuc.” Tu dinañ-nga Herod kêkiñ ndê lau siñ-nga bu sêkôc

Jon dôn, ma sêkên inj ndöc gapocwalô. ¹⁹ Tu Jon ndê yom-nga, Herodias êlêmê tac ñandê têt inj ma tac whinj bu sêndic inj ndu. Magoc inj gitôm dom, ²⁰ bu Herod kêyalê bu Jon inj ñgac gitên ti dabuj, dec töc Jon ma yob inj ñapep. Herod tac whinj bu ñgô Jon ndê yom, magoc Jon ndê yom kôm inj gauc gêm yom daêsam. ²¹ Tinjambu Herodias tap lêt dañ sa bu lau sêndic Jon ndu. Têt Herod ndê bêc dinda kôc inj-nga, nañ Herod ndê mwasiñ dañ ma kêgalêm inj ndê lau atu-tu, ti lau bata siñ-nga, ma lau bata Galili-nga. ²² Nac sêndöc mwasiñ dau ñalôm ma Herodias atuwê sôc meñ ma tê wê. Gêt dau kôm Kin Herod ti ndê ñacleñ hoñ atac ñayham kêlêc. Goc inj sôm têt bawhê dau, “Am ndac gêt bocke nañ am atac whinj, ma wakêt têt am.” ²³ Ma inj kêmatinj yom têt inj bocdec bu, “Gêt nañ am bu ndac, nañ aö wakêt têt am, tôm aö wawhê neñ wapa hoñ kôc ndi toñ lu ma wakêt toñ dañ têt am.” ²⁴ Goc bawhê dau sa gi ma ndac dinda, “Aö wandac gêt sake?” Ma dinda ô yom ma sôm, “Am ndac Jon, Nğac Kêku Lau-nga ndê ñagôlôn.” ²⁵ Goc bawhê dau kac dau kwi ma kêt mbu têt Kin Herod gi, ma sôm têt inj bu, “Aö tac whinj bu kwahic dec, am tim Jon, Nğac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, goc kêt inj ndê ñagôlôn sip pele dañ ma kêt têt aö, bu walic pi tanôn bu inj mbac ndu ñandô.” ²⁶ Yom dau kôm Kin Herod ñalôm ñawapac atu, tigen tu inj kêmatinj yom yêc ñacleñ hoñ añgô-nga, dec kôm tôm bawhê dau ndac. ²⁷ Ma ñagahô inj kêkin ñgac dañ bu ndic Jon ndu ma kôc inj ñagôlôn mbu meñ. Nğac dau

sôc gapocwalô gi, tim Jon ndê kachu kic, ²⁸ ma kên ñagôlôn sip pele dan. Goc kôc sa gi kên têt bawhê, ma bawhê kên têt dinda gêlic.

²⁹ Têt têt Jon ndê sêñomi sêñgô gêt dau ñawaê, nan sêmen ma sêkôc in ndê ñamlan sa, ma si sêñsuhun.

Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêmen

³⁰ Ñgacsêñomi nan Yisu kêkin ñac sêsa si, nan sêmbu sêtêt in sêmen, ma sic min pi gêt hon nan sêkôm, ma yom nan sêndôhôn têt lau.

³¹ Têt têt dinan lau daêsam sêwê sêtêt Yisu sêmen ñapan, dec ñasawa mba bu in ti ndê lau sênen gêt. Tu dinan-nga dec in sôm têt ñac, “Mac tamwasêm awhin aô, ma yac dasa gameñ sawa dan dandi, ma tanwhan daun.”

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

³² Bocdinañ ñac sêpi wan dan bu sêlhô sêtêt gameñ sawa dan sêndi. ³³ Magoc lau daêsam sêlic ñac sêpi wan ma sênyalê bu Yisu ti ndê lau. Bocdinañ lau akên malac hon yêc gameñ dinan sêñkuc ñac, sênti sêmbô baô ma sêhóc gêlêc ñac. ³⁴ Têt têt Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêsôc baô si, in gêlic lau daêsam dinan ma tawalô ñac, bu ñac sêtôm domba nan si ñac yob ñac-nga mba. Dec in gic hu kêdôhôn yom daêsam têt ñac.

³⁵ Sêmbô e telha sa, goc Yisu ndê ñgacsêñomi sêtêt in si ma sêsôm, “Gameñ dindec gameñ sawa, ma ac pacndê. ³⁶ Kên lau dau sêlhô sêtêt malac ti gameñ ñamakê-nga sêndi, bu sênemlihi gêt sênen-nga.” ³⁷ Magoc Yisu sôm, “Mba! Mac

daôm akêñ gêñ têtñ ñac sêñeñ.” Ma ñac sêo yom ma sêsôm, “Lau dindec ñac lau daêsam andô! Yac bu anemlhi bolom ña mone atu gitôm ðdenarii 200, dec oc tôm bu ñac hoñ sêñeñ ñagec-ñagec. Yac akôm bocdinañ, a?” ³⁸ M a iñ ndac, “Mac nem bolom hiñga ndöc? Andi alic.” Ma ñac si sêlic goc sêmbu sêmeñ ma sêsôm, “Yac mba bolom limdañ, ma i lu sêndöc.”

³⁹ Goc Yisu sôm têtñ ñac bu sêkêñ lau hoñ sêndöc sic titoñ-titoñ sêndöc kwan. ⁴⁰ Ma lau hoñ sêndöc sic titoñ-titoñ, toñ ñatô gitôm lau 100, ma ñatô gitôm 50. ⁴¹ Goc Yisu kôc bolom limdañ ma i lu sa, tatac undambê ma gêm mbec, goc pô bolom kôc-kôc, ma kêtñ têtñ ñgacsêñomi bu sêndic sam têtñ lau. Goc iñ kôm bocdinañ pi i lu. ⁴² Lau hoñ señ gêñ e hóc ñac dôn. ⁴³ Ma tiñambu ñgacsêñomi sic bolom ti i ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

⁴⁴ Yisu gôlôm lau toñ atu dinañ, ma laungac nañ sêmbu toñ dau ñalôm ma señ gêñ, nañ si namba gitôm 5,000.

*Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô
(Mat 14:22-33; Jon 6:16-21)*

⁴⁵ Têtñ têm dinañ Yisu kêtñ ndê ñ gacsêñomi sêpi wañ dañ si, ma kêkiñ ñac sêmuñ iñ sêpi bugictoñ ñadañga, bu sêtêñ malac Betsaida sêndi. Ma iñ dau mbo baö bu kêtñ lau toñ atu dinañ sêlhö si. ⁴⁶ Iñ hu ñac siñ su, goc pi lôc dañ gi bu teñ mbec.

⁴⁷ Ñasec sa su, ma wañ dau sa bugictoñ ñalhu, ma Yisu tawasê mbo baö. ⁴⁸ Iñ gêlic ndê ñgacsêñomi sêhêc wañ ñañga, bu mbu atu kêsêlêñ

ma puc ñac dôn. Têñ ôbwêc lôm inj kêsêlêñ mbo bu ñahô, ma sa têñ ñac gi. Inj bu hôc gêlêc ñac, ⁴⁹ magoc têñ ndoc sêlic inj kêsêlêñ mbo bu ñahô, ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dañ. Ñac sêmbwêc atu, ⁵⁰ bu ñac hoñ sêlic inj ma sêtöc dau. Magoc ñagahô inj sôm yom têñ ñac bu, “Ñalôm pên dôn ma atöc daôm dom, bu aö dauñ dindec!” ⁵¹ Goc inj kêsêlêñ têñ ñac ma pi wañ gi. Ma mbu timalô ma binôn sip. Ñac sêhêdaê ñandô, ⁵² ñahu bu ñac sêlic gêñ nañ inj kôm pi bolom ti i, magoc ñac si gauc sa dom pi inj ndê ñaclai. Ñac si ñalôm ñadandi.

*Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret
(Mat 14:34-36; Jon 6:22-25)*

⁵³ Ñac sêhêc asê malac Genesaret yêc bugicton ñadañga, ma sêsô wañ dôn. ⁵⁴ Ñac sêsip baö si ma ñagahô lau sênjalê bu Yisu. ⁵⁵ Goc sênti sêtêñ malac hoñ yêc gameñ dinañ, ma sêkêñ Yisu ñawaê. Ma tinambu lau sêmbalañ si lau gêmbac sêtêñ malac bocke nañ sêñgô bu Yisu mbo. ⁵⁶ Ma malac atu ti saun, me gameñ ñamakê-ñga bocke nañ Yisu mbo, nañ lau sêtoc si lau gêmbac sêyêc maket ñamala, ma sêteñ Yisu bu ñac sêmasêc inj me bu sêmasêc inj ndê ñakwê ñambwa. Ma lau hoñ nañ sêmasêc inj, nañ ñamlic ñayham sa.

7

*Gêñ nañ kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc
Anötö añgô-ñga
(Mat 15:1-20)*

¹ Lau Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô akêñ Jerusalem sêtêñ Yisu si. ² Ma ñac sêlic bu in ndê ñgacsêñomi ñatô sêñgwasin amba dom ma señ gêñ. Bocdinañ ñac gauc gêm bu ñgacsêñomi si amba ñadômbwi. ³ Ñac gauc gêm yom dinañ, ñahu bu lau Palêsai ti lau Israel-nga daêsam sêñkuc mêtê nañ lau andô sic dulu têtñ ñac, bu sêñgwasin amba muñ su, goc sêneñ gêñ. ⁴ Ma têtñ ndoc sêmbu akêñ maket sêmeñ,* nañ sêñgwasin amba muñ, goc sêneñ gêñ. Ma ñac sêñgwasin laclhu ti akóp ma suc, ma sêñkuc mêtê kain dinañ daêsam, nañ lau andô Israel-nga sic dulu têtñ ñac.

⁵ Bocdinañ lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-nga dinañ sêndac Yisu, “Tu sake-nga am nem ñgac-sêñomi sêñkuc ñagôlin nañ lau andô sic dulu têtñ yac, nañ dom, ma señ gêñ ti amba ñadômbwi?” ⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Propet Aisaya hoc yom asê muñ su, nañ hêganôn mac lau atim yom lau-nga solop. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

Lau dîndec sêtoc aö sa ña whasuñ ñambwa, tigen ñac si ñalôm yêc dañ dau-nga.

⁷ Ñac sem akiñ aö ñandô dom, ma yom nañ sêndôhôn têtñ lau, nañ ñamalac si yomsu ñambwa.” *[Ais 29:13]*

⁸ Goc Yisu gic têtku yom ma sôm, “Mac

* **7:4** Têtñ ndoc lau Palêsai ma lau †Skraib sêmbu maket, nañ semlhi gêñ yêc lau Israel ñatô nañ sêhêgo dau tu Moses ndê yomsu-nga dom, ma †lau gameñ apa-nga nañ sêmbu maket ñamala. Ñac gauc gêm bu lau dau oc sêkôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö angô-nga, ma bocdinañ sêñgwasin amba têtñ ndoc sêmbu akêñ maket sêmeñ.

ahu Anötö ndê yomsu siñ, ma asap ñamalac ñambwa si ñagôliñ dôñ. ⁹ Mac alic ñayham bu asap mac daôm nem ñagôliñ dôñ, magoc atec Anötö ndê yomsu, a? ¹⁰ Bu Moses to Anötö ndê yomsu bocdec bu, *‘Toc damam lu dinam sa.’* Ma in to yom dañ whiñ bocdec bu, *‘Ngac dañ bu sôm yom sac pi in damba lu dinda, nañ lau sêndic in ndu mañ.’* ¹¹ Tigeñ mac andôhônñ lau bu sêngili yomsu dinañ. Ñamalac dañ ndê awa me gêñ bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc in bu ndic yao gêñ dau ma sôm têtñ inlu, *‘Gêñ nañ bu nem amlu sa, nañ gasam bu Koban.’* (Yom Koban dinañ ñahu bu in kêyaliñ gêñ dau sa bu kêtñ ti da têtñ Anötö.) ¹² Tu dinañ-nga in gêm in damba lu dinda sa dom, ma mac alic ñayham. ¹³ Ñalêtñ dinañ mac aseñ Anötö ndê yom popoc ma añkuc lau andô si ñagôliñ nañ apami sic dulu têtñ mac. Mac akôm mêtê daêsam gitôm dinañ.”

¹⁴ Goc Yisu ta lau hoñ sêtêtñ in sêmeñ tiyham, ma sôm, “Mac lau hoñ, aᅅgô ma aᅅyalê. ¹⁵⁻¹⁶ Gêñ hoñ nañ yêc awê ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nañ ñadañ kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö aᅅgô-nga dom. Magoc mêtê ti gauc sac nañ meñ akêtñ ñamalac ñalôm, nañ kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö aᅅgô-nga.”

¹⁷ Tiñambu Yisu hu lau dinañ siñ ma in ti ndê ñgacsêñomi sêsôc andu dañ si. Goc sêndac in pi yom gôliñ dinañ ñahu. ¹⁸ Ma in ndac ñac, “Bocke dec mac atôm lau ñatô nañ si gauc sa dom? Alic bu gêñ n aᅅ yêc awê, ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nañ oc kôm in ñadômbwi sa dom. ¹⁹ Ñahu bu gêñ dinañ sip in ñalôm ti gauc dom,

magoc sip in̄ n̄atac n̄alôm goc tin̄ambu sa men̄ tiyham.” (Yisu ndê yom dinan̄ tôc asê bu Anötö gic yao gêñ danen̄-nga dan̄ bu gêñ n̄adômbwi dom.)

²⁰ Ma in̄ gic têku yom ma sôm, “Gêñ sac bocke nan̄ sa yêc n̄amalac si n̄alôm me whasuñ, nan̄ kôm in̄ n̄adômbwi sa yêc Anötö an̄gô-nga. ²¹⁻²² Mêtê sac daêsam n̄ahu yêc n̄amalac si n̄alôm. Gauc sac, mêtê sênem kan̄ gêñ-nga, sêndic n̄amalac ndu-nga, mêtê mockain̄-nga nan̄ lau nan̄ sem dau sa su, ma lau nan̄ sem dau sa su dom nan̄ sêkôm, lên̄ atac whin̄ awa ti wapa-nga, mêtê sêlic lau sac-nga ti sên̄sau lau-nga, mêtê sên̄en̄ gêñ n̄awahô-nga, mêtê n̄alôm n̄agalac-nga ti mêtê lêmun̄-nga, ma sêsôm yom sac-sac-nga, mêtê sêtoc dau sa-nga, ma lên̄ gauc mbasi-nga. ²³ Mêtê sac kain̄ dinan̄ hon̄ n̄ahu yêc n̄amalac si n̄alôm, ma kôm n̄ac n̄adômbwi sa yêc Anötö an̄gô-nga.”

*Awhê Kanan-nga dan̄ kêñ whin̄ n̄an̄ga
(Mat 15:21-28)*

²⁴ Yisu ti ndê ngacsên̄omi sêhu gamen̄ dinan̄ sin̄, ma sêtên̄ gamen̄ nan̄ yêc kêpin̄ malac Taya ma sêsôc andu dan̄ si. In̄ tec bu lau dan̄ sên̄yalê gamen̄ nan̄ in̄ mbo, magoc in̄ gitôm dom bu sin̄ dau. ²⁵⁻²⁶ Awhê dan̄ mbo gamen̄ dinan̄, nan̄ n̄alau sac dan̄ mbo in̄ atuwê n̄alôm. In̄ awhê Grik-nga nan̄ dinda kôc in̄ yêc gamen̄ Sairo-Pionisia-nga. Tên̄ ndoc awhê dau ngô n̄awaê pi Yisu, nan̄ tên̄ in̄ gi, ma hu dau sip nom yêc in̄ gahi-nga. Ma in̄ ten̄ Yisu n̄an̄ga bu in̄ soc n̄alau sac dau su yêc in̄ atuwê.

²⁷ Ma Yisu sôm têt in, “Gên namata-nga dakên gên danen-nga têt balêkoc bu sênen e hôc nac dôn. Solop dom bu dakôc balêkoc si gên danen-nga, ma tambalin têt giam sênen.” ²⁸ Magoc awê dau ô yom ma sôm, “Yomandô Pômdau, magoc giam nan sêndôc tebo napu, nan sen gên napopoc nan balêkoc sênynain sip nom.” ²⁹ Goc Yisu sôm, “Tu am nem yom dinan-nga dec aô wanem am sa. Am mbu ndi ma am oc lic bu nalau sac dau hu am atômwê sin su.” ³⁰ Goc awê dau mbu têt ndê andu gi, ma tap sa bu nalau sac dau hu in atuwê sin ma bawê dau yêc bêc yêc ndê mbô.

Ngac awha mba ma dangasun bic

³¹ Yisu ti ndê ngacsênomi sêhu malac Taya nagamen sin. Nac sênsêlên sêmbo sen têt malac Saidon goc sêtên bugictôn Galili-nga, ma sêpi bugictôn nadanga ma sêtên gamen Dekapolis-nga si. ³² Yêc gamen dinan lau natô sêkôc ngac dan dangasun bic ma awha mba ma sêtên Yisu si, ma sêten in bu kên amba sac in. ³³ Lau daêsam sêlhac dindê, goc Yisu kôc ngac dau ma inlu sêsa nasawa saun si sêlhac dau-nga. Ma in kên amba-atu sôc ngac dau dangasun, ma in hu gasôp pi amba-atu ma kên pi ngac dau êmbala. ³⁴ Goc in tatic undambê, sê awha atu, ma sôm têt in bu, “Epata.” (Yom dau danem kwi bu ‘Po asê.’) ³⁵ Ma ngahô in dangasun po asê, êmbala tigolon, ma in sôm yom yêc awê.

³⁶ Yisu gic yao lau bu sêndic min pi gên dinan têt lau natô dom, magoc sêsôc in ndê yom napu

dom. In gic yao nac tidim daêsam, magoc nac sic miñ pi in hóc gêlêc su. ³⁷ Ma lau hoñ nañ sêngô, nañ sêhêdaê ñandô ma sêsôm, “In kôm gêñ hoñ ñapep eñ, ma gitôm bu kôm lau danğasun bic sêngô yom, ma lau awha mba sêsôm yom asê.”

8

Yisu gôlôm lau 4,000 (Mat 15:29-39)

¹ Têñ têm dinañ lau daêsam sêkac sa tiyham e lau toñ atu sêmbo sêwhiñ Yisu. In gêlic bu nac si gêñ sêneñ-nga mba, goc ta ndê ñgacsêñomi sêtêñ in sêmeñ, ma sôm têtñ nac bu, ² “Aô tañwalô lau dindec, bu sêmbo sêwhiñ aô gitôm bêc tở su, ma nac si gêñ sêneñ-nga pacndê. ³ Ma aô bu wakêtñ nac sêlhô ti gêñ yô nac, dec nac oc tagôlô yêc señ. Nac si lau ñatô sêmeñ akêtñ gameñ baliñ.” ⁴ Magoc in ndê ñgacsêñomi sêo in ndê yom ma sêsôm, “Yac dambo gameñ sawa, ma oc dakôc gêñ danen-nga y êc nde, nañ tôm bu lau hoñ dindec sêneñ?” ⁵ Ma Yisu ndac nac, “Mac nem bolom hiñga ndöc?” Ma nac sêsôm, “Yac mba bolom 7 sêndöc.”

⁶ Goc Yisu sôm têtñ lau bu sêndöc sic sêndöc nom. Ma in kôc bolom 7 dinañ ma gêm danğe, pô kôc-kôc, ma kêtñ têtñ ndê ñgac-sêñomi bu sêndic sam têtñ lau, dec sic sam. ⁷ Ma nac si i mwambwa ñatô sêndöc, nañ Yisu gêm mbec whiñ, ma sôm bu sêndic sam têtñ lau. ⁸ Ma lau hoñ señ e hóc nac dôn, goc ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 7 e meñhu. ⁹ Lauñgac nañ señ gêñ dau, nañ si namba gitôm 4,000.

Tinambu Yisu kêñ ñac sêlhö si, ¹⁰ ma inñ ti ndê ñgac-sêñomi sêpi wañ dañ ma sêtêñ gameñ nañ sêsam bu Dalmanuta, nañ si.

Lau Palêsai sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô
(Mat 16:1-4)

¹¹ Lau Palêsai ñatô sêtêñ Yisu si, ma sic hu sêñsu inñ. Ñac bu sêñsahê inñ, dec sêndac inñ bu kôm gêñ dalô dañ bu tîc asê bu inñ kîc ñaclai yêc Anötö ndê. ¹² Magoc Yisu h ulai ma sôm têñ ñac, “Tu sake-ñga mac lau têm dindec-ñga añsalê gêñ dalô? Yomandô wasôm t êñ mac bu aö wakôm gêñ dalô tîm mac andac, nañ dañ dom.” ¹³ Goc inñ hu ñac siñ ma pi wañ tiyham whiñ ndê ñgac-sêñomi ma sêlhö bu sêmbu sêpi bugictonñ ñadañga sêndi.

Yisu puc lau Palêsai ti Herod si giso asê
(Mat 16:5-12)

¹⁴ Têñ ndoc ñgacsêñomi sêpi wañ dau si, nañ sêñlhiñ dau siñ bu sêkîc bolom ñatô, ma ñac si bolom tigenñ yêc wañ dau ñalôm. ¹⁵ Ma Yisu sôm yom ti ñañga têñ ñac bu, “Ayob daôm ñapep pi lau Palêsai si yist ma Herod ndê yist.” ¹⁶ Ma ñac sem yomgalôm sêwhiñ dandi ma sêsôm, “Inñ sôm yom dinañ ñahu bu yac neñ bolom mbasi.” ¹⁷ Yisu kêyalê yom nañ ñac sêsôm, dec sôm têñ ñac, “Tu sake-ñga mac am yomgalôm ma gauc gêm bu yom nañ aö gasôm pi yist, nañ ñahu bu mac nem bolom mba? Bocke mac nem gauc sa pi gêñ hoñ nañ aö gakôm, nañ dom? Mac nem ñalôm ñadandi sa, a? ¹⁸ Tanôm yêc, magoc mac alic gêñ dañ ñapep dom. Dañamsuñ yêc, magoc mac añgô yom dom. Gauc nem gêñ nañ

aö gakôm su. ¹⁹ Têñ têm nañ aö gac sam bolom amanđañ têtñ lau 5,000, nañ mac ahoñ ñadêlê sa sip gatop hiñga?" Ma sêsôm, "Gatop 12." ²⁰ Goc Yisu sôm, "Ma têtñ têm nañ aö gac sam bolom 7 têtñ lau 4,000, nañ mac ahoñ ñadêlê sa sip gatop hiñga?" Ma sêsôm "Gatop 7." ²¹ Goc iñ sôm têtñ ñac, "Ma bocke dec mac nem gauc sa su dom?"

Yisu kôm ñgac tapec ñayham sa

²² Ñac sêlac wañ si e sêhóc asê malac Betsaida. Ma lau ñatô sêkóc ñgac tapec dañ sêtêtñ Yisu si, ma sêndac Yisu bu kêtñ amba sac iñ. ²³ Goc Yisu kêm iñ sip amba, ma wê iñ sa malac ñamakê gi. Iñ hê gasôp pi iñ tandô ma kêtñ amba sac iñ, ma ndac, "Am gêlic gêtñ dañ me mba?" ²⁴ Ma ñgac dau hóc tandô sa ma sôm, "Aêc, aö galic ñamalac sêñsêlêtñ sêmbo, magoc galic ñac ñadauñ-dauñ. Aö galic ñac sêtôm a." ²⁵ Goc Yisu kêtñ amba sac iñ tandô tiyham, ma iñ tandô po asê ma ñayham sa. Ma iñ gêlic gêtñ hoñ ñawa ñayham. ²⁶ Goc Yisu kêtñ iñ kölhö gi ma sôm, "Am lhö solop têtñ nem andu ndi. Mbu sôc malac dec ndi dom."

Pita hoc Yisu ñahu asê

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Tiñambu Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêlhö bu sêtêtñ malac ñatô nañ yêc kêtñ Sisaria-Pilipai sêndi. Sêñsêlêtñ sêmbo señ ma Yisu ndac ñac bocdec bu, "Lau sêsôm bu aö asa?" ²⁸ Ma ñac sêsôm têtñ iñ, "Lau ñatô sêsôm bu am Jon, Ñgac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet akwa-kwa si dañ." ²⁹ Dec iñ ndac ñac, "Ma mac daôm, mac asôm

bu aö asa?" Ma Pita ô in awha ma sôm, "Am Mesaya dau." ³⁰ Goc Yisu gic yao nac bu sêsôm in asê têt lau dan dom.

*Yisu sôm gwanaj bu in oc hôc nandê
(Mat 16:21-23; Luk 9:22)*

³¹ Têt têt dinaj Yisu gic hu kêdôhôn nac pi gêt naj oc hôc asê Namalac ndê Atu. In oc hôc nawapac daêsam, ma lau bata Israel-nga ti †dabunsga atu-tu ma lau naj sêndôhôn yomsu oc sêtec in. Lau oc sêndic in ndu, ma tinambu bêc tö ninga su in oc tisa tiyham. ³² In sôm yom dinaj yêc awê, dec Pita kôc in sa nasawa sauñ gi, ma sôm in. ³³ Magoc Yisu kac dau kwi, tahê ndê ngacsênomi ma sôm Pita bocdec bu, "Sadan, kôc daôm sa lhö su! Bu am kêyalê Anötö ndê lêt dom, am bu êmkuc namalac si gauc nambwa."

*Lau naj sênkuc Yisu oc sêhôn nawapac
(Mat 16:24-28; Luk 9:23-27)*

³⁴ Goc in mbwêc ndê ngac-sênomi ti lau daêsam naj sênkuc in, naj sêtêt in sêmen, ma sôm têt nac, "Asa naj tac whin bu ênkuc aö, naj êngwinin dau ma hôc ndê a gicso dau sa, ma ênkuc aö. ³⁵ Bu asa naj tac whin bu sap gêt nom-nga dön napan tu mbo tali-nga, naj oc ninga. Magoc asa naj bu hu gêt nom-nga sin tu ênkuc aö-nga ma tu nawae nayham-nga, naj oc ninga dom. ³⁶ Namalac dan bu po gêt nom-nga hon sa, magoc in dau gatu bu ninga, dec gêt nom-nga hon dinaj oc tôm dom bu nem in sa. ³⁷ Bu gêt nayham bocke yêc, naj gitôm bu dakêt têt Anötö ô yac nej gatun?"

38 “Lau tēm dindéc-nga ñac lau sac, ma sêpuc dômbwê Anötö ma sêsa si lêñ bambaliñ tôm lau mockaiñ-nga. Asa nañ kwahic dec maya tu aö ti aneñ yom-nga, nañ Ñamalac ndê Atu oc maya tu in-nga têtñ ndoc ñambu-nga nañ in mbu meñ ti Damba Anötö ndê ñawasi, ma añela dabun sêwhiñ.”

9

1 Ma in sôm têtñ ñac, “Yomandô aö wasôm têtñ mac! Lau ñatô kwahic dec sêmbo, nañ oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê göliñ meñ sa tiawê ma ti ñaclai atu.”

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi (Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Bêc 6 giñga su goc Yisu kôc Pita, Jems ma Jon sêwhiñ in, ma ñac tawasê sêpi lôc baliñ dañ si. Têtñ tēm dinañ Yisu ndê ñamlic kaiñ dañ sa, ma sêlic in ndê ñawasi. 3 In ndê ñakwê sêp sambuc ma ñawasi atu, hôc gélêc gêtñ sêsêp nom-nga hoñ. 4 Ma sêlic Elaija lu Moses sêhoc dau asê, ma inlu sem yomgalôm sêwhiñ Yisu. 5 Goc Pita sôm têtñ Yisu, “Kêdôhônwaga, ñayham kêlêc bu yac dambo lec. Yac oc akwê bac tö tu mac ambo-nga, am nem bac dañ, Moses nde dañ, ma Elaija ndê bac dañ.” 6 Ngacsêñomi tö dinañ sêtöc dau atu, ma bocdinañ Pita gêm gauc yom tu sôm-nga. 7 Têtñ dinañ dao dañ meñ kêgatöc ñac ahuc, ma awha dañ sa yêc dao ñalôm, nañ sôm, “Aö neñ atungac dau dindéc, nañ aö atac whiñ ndu andô. Anğô in ndê yom mañ.” 8 Ma ñagahô ñac tahê

gamenɁ dau, ma sêlic bu Yisu tawasê mbo whin
Ɂac.

Gêndac pi Elaija
(*Mat 17:10-13*)

⁹ TiɁambu Ɂac sêsip akêɁ lôc dau sêmenɁ, ma Yisu kêɁ yao bu sêsôm yom pi gêɁ naɁ sêlic yêc lôc, naɁ asê dom e tôm Ɓamalac ndê Atu tisa akêɁ lau batê-Ɂga. ¹⁰ Tu dinaɁ-Ɂga Ɂac sem yom dinaɁ ahuc yêc Ɂac dau, magoc sem yomgalôm sêwhin dandi ɁapaɁ pi gêɁ dau. Ɓahu bu Yisu ndê yom pi in tisa akêɁ lau batê-Ɂga, naɁ sêɁyalê Ɂahu dom.

¹¹ Ma sêndac Yisu, “Lau Skraib naɁ sêndôhôn yomsu, naɁ sêsôm bu Elaija oc meɁ hóc asê muɁ, ma tiɁambu Mesaya oc meɁ. Yom dau Ɂahu bocke?” ¹²⁻¹³ Ma Yisu sôm, “Elaija gic waê bu hóc asê muɁ Mesaya, bu êmasaɁ gêɁ hon tisolop. Ma aô wasôm têɁ mac, bu Elaija meɁ hóc asê su. Ma lau sêkôm mêtê sac têɁ in tôm Ɂac atac whin, tôm Anötö ndê yom naɁ sêto yêc gwananɁ su. Ma yom naɁ sêto yêc pi Ɓamalac ndê Atu naɁ sôm bu in gic waê bu hóc Ɂandê atu, ma lau oc sêpu in ma sêtec in. Mac ɁɁyalê yom dau Ɂahu, me mba?”

Yisu soc Ɂalau sac su yêc balê dan
(*Mat 17:14-21; Luk 9:37-43*)

¹⁴ Yisu ma ɁgacsêɁnomi tö dinaɁ sêsip akêɁ lôc dau sêmenɁ ma sêlic bu kêdôhônwaga yomsu-Ɂga Ɂatô ma Yisu ndê ɁgacsêɁnomi Ɂatô sêsôm dau sêmbo, ma lau toɁ atu sêɁgihi Ɂac ahuc. ¹⁵ TêɁ ndoc lau hon dinaɁ sêlic Yisu naɁ sêhêdaê Ɂandô, ma sênti sêtêɁ in si ti sêhê mwalêc in.

16 Ma Yisu ndac ɲac bu, “Mac asôm daôm pi yom bocke?” 17 Ma ɲamalac daɲ naɲ mbo lau toɲ atu ɲalôm, naɲ ô yom ma sôm, “Kêdôhônɲwaga, aô gakôc aneɲ balê dindéc gameɲ, bu ɲalau sac daɲ mbo iɲ ɲalôm ma kôm iɲ awha mba. 18 Têm ɲatô ɲalau sac dau kôc iɲ dôɲ ma tuc iɲ sip nom gi, kôm iɲ whapwic sa ma seɲ lhô, ma iɲ amba ti gahi ɲaɲga sa. Aô gandac am nem ɲgacsêɲomi bu sêsoc ɲalau dau su, magoc ɲac sêtôm dom.” 19 Yisu ɲgô yom dau ma sôm, “O mac lau, aô gambo gawhiɲ mac ɲasawa hic baliɲ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêɲ daɲ? Aô wambo wawhiɲ mac ɲapaɲ dom! Mac nem akêɲ whiɲ mbasi. Akôc balê dau sa amen.”

20 Dec sêkôc balê dau sêtêɲ Yisu sêmeɲ, ma têtêɲ têtêɲ ɲalau sac gêlic iɲ, naɲ ɲagahô iɲ kêmwanaɲ balê dau ti ɲaɲga, goc tuc iɲ sip nom gi, ma iɲ kêpi ti whapwic sa yêc nom. 21 G oc Yisu ndac balê dau ɲadamba, “ɲalau sac kôm iɲ bocdinaɲ tôm yala hiɲga?” Ma damba sôm, “Iɲ mbo bocdinaɲ têtêɲ têtêɲ iɲ balêkoc sauɲ ɲapaɲ e kwahic dec. 22 Ma ndoc daêsam ɲalau sac dau tuc iɲ peɲ sip bu me sip ya, ma kôm bu ndic iɲ ndu niɲga. Tigeɲ am bu nditôm, dec tamwalô alu ma nem alu sa.” 23 Goc Yisu sôm têtêɲ iɲ, “Bocke dec am sôm têtêɲ aô, ‘Am bu nditôm?’ Mac bu akêɲ whiɲ, dec gêɲ hoɲ oc nditôm.” 24 Ma ɲagahô balê ɲadamba ta yom ma sôm, “Aô gakêɲ whiɲ. Nem aô sa bu wakêɲ whiɲ ɲaɲga.”

25 Yisu gêlic bu lau daêsam sênti sêmeɲ, dec hec yom ɲalau sac ma sôm, “Am ɲalau daɲgasuɲ bic ma awha mba-ɲga, aô wandic atu

am bu hu balê dindec siŋ, ma sôc iŋ ŋalôm tiyham dom!" ²⁶ Goc ŋalau sac dau mbwêc asê ma kêmwanan balê dau ŋalên sac, goc sa awê gi. Ma balê dau yêc gitôm ŋgac batê dan, dec lau daêsam sêsôm, "Iŋ mbac ndu su." ²⁷ Tigen Yisu kêm iŋ sip amba, keŋ iŋ sa, ma iŋ tisa kalhac.

²⁸ Tiŋambu Yisu sôc andu dan gi, ma iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêndac iŋ gelec, "Bocke dec yac atôm dom bu asoc ŋalau dinan su?" ²⁹ Ma iŋ sôm, "Mac bu asoc ŋalau kain dinan su, nan aten mbec ŋanga. Ŋalên dan mba."

*Yisu sôm tiyham bu iŋ oc mbac ndu ma tisa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)*

³⁰⁻³¹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêhu gameŋ dinan siŋ, ma sêŋsêlêŋ sêmbo gameŋ Galili-ŋga. Yisu bu êndôhôn ŋac têŋ têm dinan, dec tec bu lau sêŋyalê gameŋ nan ŋac sêmbo. Iŋ sôm têŋ ŋac, "Tiŋambu oc sêkêŋ Ŋamalac ndê Atu sip lau ŋatô amba. Ŋac oc sêndic iŋ ndu, magoc têŋ bêc tō niŋga su, iŋ oc tisa tiyham." ³² Magoc ŋac si gauc sa pi iŋ ndê yom dom, ma sêtöc dau bu sêndac iŋ pi yom dau ŋahu.

*Asa ti ŋamalac ŋamata-ŋga?
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

³³ Ŋac sêŋsêlêŋ e sêhóc asê malac Kapenaom, goc si sêndöc andu dan. Ma Yisu ndac ŋac, "Mac asen daôm pi gêŋ sake yêc seŋ?" ³⁴ Magoc ŋac sem dôn, bu yêc seŋ ŋac sem yomgalôm sêwhiŋ dandi pi ŋac si asa iŋ ŋgac ŋamata-ŋga. ³⁵ Yisu ndöc sic ma ta ŋgacsêŋomi 12 sêtêŋ iŋ si, ma sôm têŋ ŋac, "A sa nan bu ti ŋamalac ŋamata-ŋga yêc Anötö anğô-ŋga, nan êŋgwiniŋ dau ti

ngac nambu-nga, ma nem akiŋ lau hon.” ³⁶ Goc in kôc balêkoc saun daŋ ma kêŋ in kalhac nac ŋalhu. Ma in kêgape in ma sôm, ³⁷ “Asa naŋ bu kôc balêkoc saun daŋ tôm in dindec, naŋ sa tu aô neŋ ŋaê-nga, naŋ gitôm in kôc aô dauŋ sa. Ma asa naŋ kôc aô sa, naŋ kôc aô taŋwasêŋ sa dom, magoc kôc Damaŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ sa bocdinaŋ.”

Lau naŋ sêkôm gwelen tu Yisu-nga, naŋ sêwhê dau kôc dom
(Luk 9:49-50)

³⁸ Têŋ bêc daŋ Jon sôm têŋ Yisu bu, “Kêdôhônwaga, yac alic ngac daŋ kôm gwelen ma soc ŋalau sac su yêc lau ŋa am nem ŋaê. Yac ac yao in, bu in kêkuc am whiŋ yac dom.” ³⁹ Magoc Yisu sôm, “Alhac in ahuc dom, bu ŋamalac naŋ kôm gêŋ dalô ŋa aneŋ ŋaê, naŋ gitôm dom bu kac ndê awha kwi ŋagahô, ma sôm yom sac pi aô. ⁴⁰ Asa naŋ kêŋ kisa yac dom, naŋ yac neŋ daŋ. ⁴¹ Yomandô aô wasôm têŋ mac bu asa naŋ kôm gêŋ saun daŋ bu nem mac sa tu mac aŋkuc aô Kilisi-nga, gitôm in kêŋ bu laclhu daŋ têŋ mac anôm, naŋ Anötö oc êŋlhiŋ in siŋ dom. In oc kêŋ ŋagêyô ŋayham têŋ in.”

Puc pi lêtôm
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² Ma Yisu sôm, “Ŋamalac daŋ bu tim balêkoc saun daŋ naŋ kêŋ whiŋ aô bu kôm mêtê sac, naŋ kôm giso atu. Oc ŋayham bu dasô hoc atu daŋ pi in kachu, ma tambaliŋ in sip gwêc ndi niŋga. Ma bocdinaŋ oc tôm dom bu in tim balêkoc dau, ma tiŋambu tap Anötö ndê matôc sa.

43-44 “Am amam bu kôm sac, naŋ tim kic. Am bu tap undambê sa, ma ndöc tamli ti amam gatuc, naŋ ŋayham hôc gêlêc am kôm sac ŋa amam lu-lu e am sip ya lambwam-ŋga naŋ sa ŋapaŋ, naŋ ndi. 45-46 Ma gahim bu kôm sac, naŋ tim kic. A m bu tap undambê sa, ma ndöc tamli ti gahim gatuc, naŋ ŋayham hôc gêlêc am kôm sac ti gahim lu-lu e Anötö tuc am sip ya lambwam-ŋga naŋ sa ŋapaŋ, naŋ ndi. 47 Ma am nem tanôm bu kôm sac, naŋ kip sa. Am bu ndöc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga ti tanôm tigeŋ, naŋ ŋayham hôc gêlêc am kôm sac ti tanôm lu-lu e Anötö tuc am sip lambwam ndi. 48 Yêc gameŋ dinaŋ lau oc sêhôn nandê ŋapaŋ, tôm yom naŋ Aisaya to yêc bocdec bu, ‘*Dombo oc mbac ndu dom, ma ya oc sa ŋapaŋ.*’

49 “Bocdinaŋ ayob daôm tu lêtôm-ŋga, bu Anötö oc kêŋ ya êmbô lau hoŋ,* gitôm lau sêkêŋ gwêc so pi wata tu bu yêc ŋayham ŋasawa baliŋ. 50 Gwêc so dau iŋ gêŋ ŋayham, magoc ŋamakic bu niŋga, oc dakôm ŋamakic sa tiyham ŋalêŋ nde? Bocdinaŋ ambo lau nom-ŋga ŋalôm atôm gwêc so, ma ambo awhiŋ daôm ti yom malô.”

10

* **9:49** Yom naŋ yêc ŋabatiŋ 49 naŋ ŋahu yêc awê dom, magoc lau ŋatô gauc gêm bocdec bu. Anötö tac whiŋ bu lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga sêhu mêtê sac hoŋ siŋ ma sêsa lêŋ gitêŋ eŋ. Gêŋ bocke naŋ bu lhac ŋac ahuc tu sêtap gameŋ undambê-ŋga sa, naŋ sêhu siŋ tôm yom naŋ yêc ŋabatiŋ 43-47 whê sa. Ma Anötö oc kêŋ ya êmbô lau gitôm lau sêpec gol ŋa ya tu bu ŋadômbwi niŋga ma gol ŋawasi solop yêc.

*Anötö tec bu awê lu ngac sêhu dau siñ
(Mat 19:1-12)*

¹ Yisu ti ndê ngacsênjomi sêhu gameñ dinañ siñ, ma sêtêñ gameñ Judia-nga si. Goc sêpi Bu Jordan ñadañga nañ yêc têtñ gameñ ac pi-nga, nañ si. Yêc gameñ dinañ lau daêsam sêkac sa tiyham ma sêtêñ inñ si, ma inñ kêkuc inñ ndê mêtê ma kêdôhônñ nac.

² Ma lau Palêsai ñatô sêmenñ ma bu sêtim Yisu, dec sêndac inñ bocdec bu, “Ñgac dañ bu hu ndê awê siñ, nañ oc êñgìli yomsu, me mba?” ³ Ma Yisu ndac ñac ô, “Moses to yomsu bocke?” ⁴ Goc sêsôm, “Moses sôm bu ñgac dañ gitôm bu to bapia hu nawhê siñ-nga, goc hu ndê awê siñ.” ⁵ Ma Yisu sôm, “Aêc. Moses to yomsu dinañ tu mac nem ñalôm ñadandi-nga. ⁶ Magoc têtñ têtñ Anötö kêñ undambê ti nom, nañ inñ kêmasañ ñamalac ñgac ti awê. ⁷ Ma tu dinañ-nga ‘*ngac dañ oc hu damba lu dinda siñ, ma sap inñ nawhê dôñ,* ⁸ *ma inñlu sêti gêtñ tigenñ.*’ Yom dau whê sa bu inñlu sêmbo sêtôm ñamalac lu dom, inñlu sêti gêtñ tigenñ yêc Anötö añgô-nga. ⁹ Bocdinañ yham ñom andô bu ñamalac sêkac gêtñ nañ Anötö dau kêñ pitigenñ, nañ su.”

¹⁰ Tiñambu Yisu ti ndê ñgac-sênjomi sêndöc andu dañ, ma sêndac inñ pi yom dinañ ñahu. ¹¹ Ma inñ sôm, “Ñgac nañ hu inñ ndê awê siñ ma gêm awê wakuc, nañ kôm gêtñ mockaiñ-nga têtñ inñ yêc Anötö añgô-nga. ¹² Ma awê nañ hu nakweñ siñ ma gêm ñgac wakuc, nañ kôm gêtñ mockaiñ-nga bocdinañ.”

Yisu gêm mbec balêkoc
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Têñ béc dañ lau sêhoñ si balêkoc sêtêñ Yisu si, bu in kên amba sac ñac. Magoc in ndê ñgac-sêñomi sêsôm dinda ti dambai. ¹⁴ Têñ tèm Yisu gêlic gêñ dau in tac ñandê, ma sôm têtñ ñac, “Atec balêkoc dinañ sêtêñ aô sêmên. Alhac ñac ahuc dom, bu Anötö ndê gôlinj gic lau nañ sêtôm balêkoc sauñ dindec, nañ ñawaê. ¹⁵ Aô wasôm yomandô têtñ mac bu asa nañ bu sôc Anötö ndê gôlinj ñapu gitôm balêkoc sauñ dañ dom, nañ oc nditôm dom bu sôc ndi.” ¹⁶ Goc in kôc balêkoc dau sa ma kégape ñac. Ma in kên amba sac ñac, ma gêm mbec ñac.

Ñgac ti lélôm
(Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)

¹⁷ Yisu ti ma kêsêlêñ mbo señ whin ndê ñgacsêñomi. Ma ñgac dañ kêtî meñ ma pôn haduc yêc in anjô-ñga, ma ndac in bocdec bu, “K êdôhônwaga ñayham, aô wakôm bocke dec tinambu Anötö oc kôc aô sa wandöc tanli ñapañ.” ¹⁸ Goc Yisu sôm têtñ in, “Tu sake-ñga am sam aô bu ñayham? Anötö tigenj in ñayham. ¹⁹ Am kêyalê yomsu nañ Anötö kên têtñ Moses, ‘Ndic ñamalac ndu dom. Kôm gêñ mockaiñ-ñga dom. Nem kañ gêñ dom. Sôm yom tasanj pi lau dom. Êmsau lau bu kôc ñac si gêñ dom,’ ma ‘Toc damam lu dinam sa.’ ” ²⁰ Ma in sôm, “Kêdôhônwaga, aô kakuc yomsu hoñ dinañ, têtñ ndoc aô gambo balê ñapañ e kwahic dec.” ²¹ Yisu tahê in ma tac whin in kêlêc. Ma in sôm, “Gên tigenj yêc tu am kôm-ñga. Am ndi, kên am nem gêñ hoñ

têñ lau sênemlhi, ma kêñ ña-awa têñ lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu am mwenj ma êmkuc aô.” ²² Magoc têñ têm ñgac dau ñgô Yisu ndê yom dinañ inj wec, ma kôlhô ti ñalôm ñawapac gi. Nahu bu inj ñgac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu tahê lau hoñ, ma sôm têñ inj ndê ñgacsênomi, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu ñagahô.” ²⁴ Ñac sêngô inj ndê yom dinañ e sêhêdaê. Ma Yisu sôm têñ ñac tiyham, “O aneñ balêkoc atac whiñ-ñga, ñamalac bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu, nañ gêñ saunj dom. ²⁵ Bôc atu dañ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalasê ñagahô, hóc gêlêc ñgac ti lêlôm dañ bu sôc Anötö ndê gôlinj ñapu.” ²⁶ Yisu ndê ñgac-sênomi sêngô yom dinañ ma sêhêdaê ñandô. Ma sêsôm têñ dandi, “Bu bocdinañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasinj nem lau si-ñga sa? Oc ñawapac atu!” ²⁷ Yisu tahê ñac ma sôm, “Gêñ nañ ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nañ Anötö gitôm bu kôm, bu Anötö gitôm bu kôm gêñ hoñ.”

²⁸ Goc Pita sôm têñ inj, “Yac oc bocke? Yac ahu gêñ hoñ sinj tu anjuc am-ñga.” ²⁹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yomandô têñ mac. Asa nañ bu hu andu, me asidôwai, me lhuwêi, me dinda lu damba, me balêkoc, me nom sinj tu aô-ñga ma tu gwelenj ñawaê ñayham-ñga, ³⁰ nañ Anötö oc kêñ gêñ kainj dinañ daêsam têñ inj ô, têñ ndoc inj mbo nom. Ma inj oc tap kisa ti ñawapac sa

tu aö-nga whin. Ma têtj têtj nambu-nga, Anötö oc kôc in sa, ma kêtj in ndöc tali napanj yêc undambê. ³¹ Tigenj lau daêsam nanj kwahic dec sêti lau namata-nga, nanj oc sêti lau nambu-nga, ma lau nambu-nga oc sêti lau namata-nga.”

*Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Yisu wê inj ndê ngacsênjomi ma sênjsêlênj sêmbo senj bu sêtênj Jerusalem sêndi. Inj ndê ngac-sênjomi sênjsêlênj ti sêhêdaê, ma lau natô nanj sênjsêlênj sêwhinj nac, nanj sêtöc dau.* Boddinanj Yisu kôc ngacsênjomi 12 sêsa si sêlhac dau-nga, ma sôm yom tiyham pi gêtj nanj oc hôc asê inj. ³³ Inj sôm, “Kwahic dec yac bu dapi malac Jerusalem dandi, ma ngac danj oc hoc Namalac ndê Atu asê ma kêtj inj sip dabunjsiga atu-tu ti kêdôhônj-waga yomsu-nga amba. Nac oc sêkic yom bu sêndic inj ndu, ma sêkênj inj sip lau Rom-nga amba. ³⁴ Nac oc sêsu inj susu, sêhê gasôp pi inj, sêndic inj namlic nandê ma sêndic inj ndu. Magoc tinambu bêc tö ninja su, goc inj oc tisa tiyham.”

*Jems lu Jon bu sêhêc gêlêc ngacsênjomi natô
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu, sêtênj Yisu si ma sêsôm, “Kêdôhônjwaga, alu atac whinj gêtj danj, ma bu andac am bu kôm gêtj dau nandô sa.” ³⁶ Goc Yisu ndac, “Amlu atac whinj

* **10:32** Lau nanj sênjkuc Yisu nanj sêhêdaê ti sêtöc dau, njahu bu nac gauc gêm yom nanj Yisu sôm têtj nac su, pi gêtj nanj oc hôc asê inj têtj têtj in bu pi Jerusalem ndi. Alic Mak 8:31; ma 9:30.

bu aö wakôm sake?” ³⁷ Ma sêsôm, “Alu atac whiñ bu têtñ ndoc am ndöc nem pônñ kiñ-nga ti ñawasi atu, nañ am kêtñ alu andöc awhiñ am, dañ ndöc amam andô-nga ma dañ ndöc gasê-nga.” ³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Amlu aňyalê gêtñ nañ amlu andac, nañ dom. Amlu atôm bu anôm gêtñ sip laclhu ñawapac-nga nañ aö wanôm, a? Ma atôm bu aliñ sanġu† nañ aö oc waliñ, a?” ³⁹ Ma inġlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.” Goc Yisu sôm, “Yomandô! Amlu oc anôm gêtñ sip laclhu tôm aö wanôm, ma aliñ sanġu tôm nañ aö waliñ. ⁴⁰ Magoc aö dec oc wanyaliñ lau sa bu sêndöc aö amanñ andô-nga ti amanñ gasê-nga, nañ dom. Anötö ti ñadau bu êñyaliñ lau sa bu sêndöc dinañ.”

⁴¹ Têtñ ndoc ñgacsêñomi 10 sêñgô yom dau ñawaê, nañ ñac tac ñandê têtñ Jems lu Jon. ⁴² Goc Yisu mbwêc ñac sêtêtñ inñ si, ma sôm, “Mac aňyalê bu lau sambuc si gôlinwaga sêtoc dau sa têtñ ñac si lau, ma ñac si lau bata sêñgwiniñ lau nañ sêmbo ñac ñapu. ⁴³ Tigenñ mac aňkuc ñac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa bu ti ñamalac tiwaê yêc Anötö aňgô-nga, nañ nem akiñ mac. ⁴⁴ Aêc! Asa bu ti mac nem ñamalac ñamata-nga, nañ êñgwiniñ dau ma ti mac honñ nem ñgac akiñ ñambwa. ⁴⁵ Ñahu bu lêtñ dau ti aneñ lêtñ. Ñamalac ndê Atu meñ tu bu lau sênem akiñ inñ-nga dom. Mba. Inñ meñ bu nem akiñ lau, ma bu kêtñ dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ñatôp.”

† **10:38** Yisu ndê yom pi laclhu nañ inñ oc nôm, ma sanġu nañ inñ oc liñ, nañ ñahu sip ñawapac daêsam nañ oc hóc asê inñ.

*Yisu kôm ngac tapec Batimeas nayham sa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

⁴⁶ Yisu ti ndê ngacsênomi sênsêlêñ e sêhóc asê malac Jeriko, ma lau toñ atu sêñkuc ñac. Têñ ndoc ñac bu sêhu Jeriko siñ, nañ sêtap ngac tapec dan sa, nañ ndöc señ ñamakê ma teñ gêñ. In Batimeas, ngac dan ñaê Timeas ndê atungac. ⁴⁷ Têñ têm in ngô bu Yisu Nasaret-nga kêsêlêñ mbo señ, nañ gic hu mbwêc yom asê bocdec bu, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!” ⁴⁸ Goc lau daêsam sêhec yom in ma sêsôm bu in nem dôñ. Magoc in mbwêc ti ñanga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö.” ⁴⁹ Yisu ngô ñac si yom ma kwê dôñ kalhac, goc sôm têtñ lau, “Mac asôm têtñ in bu meñ.” Goc sêta yom têtñ ngac tapec dau ma sêsôm, “Tisa ti atac nayham! In ta am bu mweñ.” ⁵⁰ Goc ngac dau kac ndê ñakwê andô-nga baliñ su yêc nom, ma tisa ñagahô ma têtñ Yisu gi. ⁵¹ Ma Yisu ndac in, “Am tac whiñ bu aö wakôm sake têtñ am?” Ma ngac tapec dau sôm, “Kêdôhôn-waga, aö tac whiñ bu tanôn nayham sa.” ⁵² Goc Yisu sôm, “Am ndi! Am nem kêñ whiñ aö dec kôm am nayham sa.” Ma ñagahô in tandô ñawa sa, ma in kêkuc Yisu mbo señ.

11

*Yisu sôc Jerusalem gi
(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jon 12:12-15)*

¹ Yisu ti ndê sênomi sênsêlêñ sêhêganôn Jerusalem e sêsun sa malac Betani ma malac Betpagi yêc Lôc Olib. Goc Yisu kêkin ndê ngacsênom lu, ² ma sôm têtñ inlu, “Asôc malac

dindê andi, ma yêc dindê amlu oc atap donki dan sa, nan sêsô dôn kalhac. In donki natu wakuc, nan namalac dan ndöc nahô mun su dom. Angapwêc su ma akôc sa amen. ³ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu angapwêc donki dau, nan asôm têt nac bu, 'Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa nasawa sau, goc in oc kêt mbu men.' "

⁴ Bocdinañ dec inlu sêsôc malac dau si ma sêtap donki dan sa, nan lau sêsô dôn kalhac sen nadali k êpin andu dan. Inlu bu sêtgapwêc su, ⁵ ma lau natô nan sêlhac sêmpin, nan sêndac inlu, "Amlu akôm sake, dec bu angapwêc donki dau su?" ⁶ Ma inlu sêô nac si yom tôm Yisu sôm têt inlu, dec sêhu donki dau sin têt inlu. ⁷ Sêwê in sa sêtêt Yisu si, ma sêhu si nakwê awê-nga sac donki, goc Yisu pi gi ndöc nahô. ⁸ Ma lau daêsam sêhê si nakwê yêc sen. Ma lau natô sêhêako a nalauñ yêc sen namakê ma sêkêt yêc sen. ⁹ Lau nan sêmun Yisu ti lau nan sêtñkuc in, nan sêmbwêc "Hosana! Anötö nem mbec nac nan men gêm Pômdau angô. ¹⁰ Anötö nem mbec in nan men bu puc abañ Dawid ndê gôlin dôn. Hosana têt Anötö lôlôc-nga."

¹¹ Yisu hêc asê Jerusalem, goc sôc lôm dabun nabatêmdö gi, ma gêlic gêt sambob nan yêc dindê. Magoc ac gi su dec in ti ndê ngacsênomi ¹² sêmbu sêsa malac Betani si bu sêyêc dindê.

*Yisu pucbo a kin dan
(Mat 21:18-19)*

¹² Têt bêtêc Yisu ti ndê nac-s ênomi sêhu Betani sin ma sêtñsêlêt sêmbo sen, ma gêt yô

Yisu. ¹³ Inj gêlic a kiñ dañ nanj kalhac ahê, goc têtj a dau gi. Têm dinañ inj têtj nanj a kiñ sem ñandô dom, magoc Yisu gêlic bu a dinañ ñalaunj kêsôlô su dec kêtj bata bu mboe kiñ ñandô oc sêngalêñ. Magoc ñandô mbasi, inj tap ñalaunj ñambwa sa. ¹⁴ Goc inj pucho a dau ma sôm, “Lau dañ oc sêneñ ñandô yêc a dindec tiyham dom.” Ma inj ndê ñgacsêñomi sêngô yom dau.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabunj
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-46)*

¹⁵ Yisu ti ndê sêñomi sêñsêlêñ si e sêhôt asê Jerusalem, ma sêtêñj lôm dabunj si. Yêc lôm dabunj ñabatêmdö lau sêtidulu gêtj ti semlhi gêtj sêmbo, ma Yisu gic hu soc ñac sêsa awê. Inj kac lau sêo mone-ñga si tebo sa, ma kac lau nanj sêyob balusi bu lau sênemlhi,* nanj si pônj sa whiñ. ¹⁶ Ma inj gic yao lau bu sêkôc wapa sêtidulu-ñga sôc lôm dabunj ñagameñ tiyham dom. ¹⁷ Ma inj kêtôhônj lau ma sôm, “Sêto Anötô ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aö neñ andu gic waê bu lau akêñ gameñ honj sêteñ mbec sêmbo-ñga.’ Mac añyalê yom dau, ma bocke dec mac akôm Anötô ndê andu ti lau kañ si gameñ?”

¹⁸ Tinambu dabunjsiga atu-tu ma lau nanj sêndôhônj yomsu, nanj sêngô ñawaê pi gêtj nanj Yisu kôm, ma sêñyalê bu lau sambob sêhêdaê tu inj ndê yom-ñga. Tu dinañ-ñga dec sêtôc Yisu, ma sêñsalê lêtj bu sêndic inj ndu. ¹⁹ Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêmbo Jerusalem e ac gi sip, dec sêmbo sêsa si.

* **11:15** Alic yom ñapu-ñga (footnote) yêc Mat 21:12.

*Yom pi lêŋ dakêŋ whiŋ ti dateŋ mbec-ŋga
(Mat 21:20-22)*

²⁰ Nğalansê bêbêc Yisu ti ndê ngacsêŋomi sêŋsêlêŋ bu sêmbu sêtêŋ Jerusalem sêndi, ma sêhóc asê a kiŋ naŋ Yisu pucbo. Nğac sêlic bu a dau mbac, nğasaŋgac ti nğawakac hoŋ tibasô. ²¹ Ma Pita gauc gêm Yisu ndê yom, dec sôm têŋ iŋ, “Kêdôhônŋwaga, lic a kiŋ naŋ am pucbo, naŋ mbac su.” ²² Goc Yisu ô yom ma sôm têŋ nğac, “Akêŋ whiŋ Anötö. ²³ Aö wasôm yomandô têŋ mac, bu asa naŋ bu sôm têŋ lôc daŋ bu, ‘Puc daôm sa ma sip gwêc nğalôm ndi,’ ma atac lu-lu dom magoc kêŋ whiŋ bu Anötö oc kôm yom dau nğandô sa, dec gêŋ dau oc nğandô sa. ²⁴ Boc-dinaŋ aö bu wasôm têŋ mac bu gêŋ bocke naŋ mac bu atêŋ Anötö bu kêŋ têŋ mac, naŋ akêŋ whiŋ bu mac akôc su, ma aö wasôm yom nğandô, iŋ oc kêŋ têŋ mac. ²⁵⁻²⁶ Ma têŋ ndoc mac bu atêŋ mbec, ma bu gauc nem lau naŋ sêkôm sac têŋ mac, naŋ goc asuc nğac si sac kwi. Ma mac nem Damam naŋ mbo undambê, oc suc mac nem sac kwi bocdinaŋ.”

*Gêndac pi Yisu ndê nğaclai nğahu
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Yisu ti iŋ ndê ngacsêŋomi sêhóc asê malac Jerusalem tiyham ma sêtêŋ lôm dabuŋ si. Yisu kêsêlêŋ mbo lôm dabuŋ nğabatêm-ndö, ma dabuŋsiga atu-tu ti kêdôhônŋwaga yomsu-ŋga ma lau bata sêtigasuc iŋ. ²⁸ Ma sêndac iŋ, “Am kôc nğaclai yêc nde, bu kôm gêŋ hoŋ naŋ am kôm? Asa kêŋ têŋ am?” ²⁹ Goc Yisu sôm têŋ nğac, “Gêŋ nğamata-ŋga aö wakêŋ gêndac daŋ

têḅ mac. Mac bu aô aneḅ yom, dec wasôm aneḅ ḅaclai ḅahu asê têḅ mac. ³⁰ Asa kêḅ ḅaclai têḅ Jon dec iḅ kêku lau? Anötö kêḅ ḅaclai têḅ iḅ, me mba? Asôm têḅ aö.”

³¹ ḅac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêḅdac, ma sêsôm têḅ dau, “Yac bu dasôm bu Anötö kêḅ ḅaclai têḅ Jon, goc Yisu oc ndac yac, “Tu sakeḅḅa mac akêḅ whiḅ Jon dom?” ³² Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ḅamalac nom-ḅga si gauc ḅambwa, goc lau oc sêlic yac sac.” ḅac sêḅyalê bu lau daêsam sêlic Jon bu propet daḅ, dec sêtöc dau. ³³ Bocdinaḅ sêsôm têḅ Yisu, “Yac aḅyalê dom.” Ma iḅ sôm têḅ ḅac, “Bocdinaḅ aö wasôm aneḅ ḅaclai ḅahu asê têḅ mac dom.”

12

Yom gôliḅ pi lau sêyob ôḅ wain-ḅga (Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Ma iḅ gic hu yom gôliḅ daḅ ma sôm têḅ lau bata Israel-ḅga dinaḅ, “ḅgac daḅ sô ôḅ wain-ḅga daḅ. Iḅ sô tuḅ sa, kêḅasaḅ gameḅ tu lau sêḅasaḅ wain ḅakwi-ḅga, ma kwê andu baliḅ daḅ bu lau sêlhac ma sêtip lau kaḅ. Tiḅambu iḅ kêḅ ôḅ dau têḅ lau ḅatô sêyob, ma kôlhö gi mbo gameḅ daḅ. ² Têḅ têm sêḅdic wain ḅandô sa-ḅga, naḅ ḅadau kêkiḅ ḅgac akiḅ daḅ têḅ lau sêyob ôḅ-ḅga, tu bu sêkêḅ wain ḅandô ḅatô têḅ iḅ. ³ Tigeḅ ḅac sêlô iḅ dôn, sic iḅ ḅamlic ḅandê, ma sêkêḅ iḅ kôlhö amba sawa gi. ⁴ Goc ḅadau kêkiḅ ḅgac akiḅ daḅ tiyham, tigeḅ ḅac sic iḅ pi ḅagôlônḅ, ma sêkôm mêtê sac têḅ iḅ. ⁵ Tiḅambu ḅadau kêkiḅ ḅgac titö-ḅga, magoc ḅac sic iḅ

ndu. Ma in kênj lau daêsam tiyham, ma nac sic natô namlic nandê, ma sic natô ndu. ⁶ Tinambu ngac tigen mbo, nan natau ndê atungac, nan in tac whin ndu andô. Goc natau kênj ndê atu dau tén nac gi, ma gauc gêm tén dau, ‘Lau nan sêyob anen om, nan oc sêtoc anen atungac dindec sa.’ ⁷ Tigen tén têm natau ndê atu hôc asê, nan lau sêyob om-nga sêsôm tén dau, ‘Ngac dinan in natau ndê atungac nan oc wêkain om dindec ti ndê gên lêngsêm. Bocdinan dandic in ndu ma dakôc om dindec su ti yac nen.’ ⁸ Ma sêkôc atungac, sic in ndu ma sêtuc in sa awê gi.”

⁹ Goc Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu om natau oc kôm sake tén lau nan sêyob in ndê om? In oc men ma ndic nac ndu, ma kên om dau tén lau natô sêyob. ¹⁰ Gauc nem yom nan sêto yêc bocdec bu, ‘*Hoc nan lau sêkwê andu-nga sêtec, nan kwahic ti hoc namata-nga yêc andu dau.*’ ¹¹ *Pômdau kôm gên dau, ma yac alic nayham.*’ Mac asam yom dau su, me?”

¹² Tén dinan lau bata Israel-nga sênjalê bu Yisu sôm yom gôlin dau hêganôn nac, dec sênjalê lén bu sêkôc in dôn. Magoc sêtoc lau ton atu nan sêmbo sêwhin Yisu, ma tu dinan-nga sêhu in sin ma sêlhô si.

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Tinambu lau bata dinan sênjalê lén bu sêtim Yisu bu sôm yom so dan. Nac sênkin lau Palêsai natô sêwhin lau Israel-nga natô nan sêpuc Herod ma lau Rom-nga si gôlin dôn, nan

sêtêṅ Yisu si. ¹⁴ Nac sêhôt asê iṅ ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, yac anjalê bu am ṅgac sôm yom ṅandô-ṅga. Am gauc gêm lau si waê dom, ma toc ṅac hoṅ sa ṅalêṅ tigeṅ. Ma am kêdôhôn Anötö ndê lêṅ têṅ lau kêkuc yom ṅandô solop. Kwahic dec yac bu andac am bu iṅ solop bu yac dakêṅ takis t êṅ †Sisa, me mba? Yac oc danemlhi takis, me mba?”

¹⁵ Yisu ṅgô yom dau, tigeṅ iṅ kêyalê bu ṅac gauc gêm bu sêtim iṅ, dec sôm, “Tu sake-ṅga mac bu atim aö? Akôt mone silba daṅ ma atoc têṅ aö.” ¹⁶ Goc sêkêṅ mone daṅ têṅ iṅ, ma iṅ ndac ṅac, “Asa ndê ṅagatu ti ṅaê yêc mone dindec?” Ma sêô yom ma sêsôm, “Sisa ndê.” ¹⁷ Dec Yisu sôm, “Bocdinaṅ atoc Sisa sa ṅa gêṅ naṅ gic iṅ ṅawaê, ma atoc Anötö sa ṅa gêṅ naṅ gic iṅ ṅawaê.” Nac sêṅgô Yisu ndê yom dau, ma sêhêdaê tu iṅ ndê gauc-ṅga.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêṅ lau batê-ṅga

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-38)

¹⁸ Ma lau †Sadiusi ṅatô sêtêṅ Yisu si, bu sêkêṅ gêndac daṅ têṅ iṅ. Nac lau Israel si toṅ daṅ, naṅ sêkêṅ whiṅ dom bu lau batê oc sêtisa tiyham. ¹⁹ Ma ṅac sêndac iṅ bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, Moses to yac neṅ yomsu daṅ bocdec bu. Ṅgac daṅ bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, naṅ ṅgac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ṅga. ²⁰ Têṅ ndoc daṅ asidôwai 7 sêmbo. Ṅgac ṅamata-ṅga gêm awhê sa, magoc mbac

ndu, ma balêkoc mba. ²¹ Goc in asi, ngac tilu-nga, gêm awê sawa dau, magoc mbac ndu ma balêkoc mba. Ngac titö-nga bocdinañ, ²² ma asidöwa hale bocdinañ, hoñ sem awê sawa dau sa, magoc sêmbac ndu, ma balêkoc mba. Ma tiñambu awê dau mbac ndu. ²³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tòm lau ñatô sêsôm, dec awê dau oc ti asidöwa asa ndê awê? Bu asidöwai 7 dinañ hoñ sem awê tigen dinañ su têtñ ndoc sêmbo tali.”*

²⁴ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Mac akôc gauc so, bu mac anyalê Anötö ndê yom ti in ndê ñaclai dom. ²⁵ Têtñ tèm lau batê sêtisa, nañ lau oc sênem dau dom. Ñac oc sêmbo sêtôm añela undambê-nga. ²⁶ Ma yom dañ tiyham têt asê bu lau batê oc sêtisa. Mac asam su yêc Moses ndê buku. Têtñ ndoc Moses gêlic ya golom a dañ, nañ Anötö sôm têtñ in bu, ‘Aö Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö ma Jakob ndê Anötö.’ ²⁷ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau tö dinañ si Anötö? In lau batê si Anötö dom, in lau tali si Anötö. Mac nem gauc in so sambuc.”

Yomsu ñamata-nga

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Kêdôhônwaga yomsu-nga dañ kalhac whiñ lau nañ sêkêñ dañga Yisu ma lau Sadiusi si yom, ma in gêlic bu Yisu ô lau Sadiusi si yom ñapep. Bocdinañ in ndac Yisu, “Anötö ndê yomsu bocke ti yomsu ñamata-nga?” ²⁹ Ma Yisu sôm, “Yomsu ñamata-nga nañ hôt gêlêc yomsu hoñ nañ

* **12:23** Lau Sadiusi gauc gêm bu ñac si gëndac dau têt asê bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

bocdec, *'Mac lau Israel-nga angô! Pômdau yac neŋ Anötö in Pômdau tigeŋ.* ³⁰ *Atac whiŋ Pômdau am nem Anötö ti am nem ŋalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc.'* ³¹ *Ma yomsu tilu-nga bocdec yêc, 'Atac whiŋ lau menpaŋ am-nga, tôm am atac whiŋ am daôm.'* Yomsu lu dinaŋ sêhóc gêlêc yomsu hoŋ su."

³² Goc kêdôhônŋwaga yomsu-nga dau sôm têŋ Yisu, "Kêdôhônŋwaga, am sôm solop. Yomandô, Anötö tigeŋ mbo, ma anötö ŋandô daŋ mbo dom.

³³ *Ma yac bu atac whiŋ A nötö ti neŋ ŋalôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc, ma yac bu atac whiŋ lau menpaŋ yac-nga tôm yac atac whiŋ yac daŋ, naŋ hóc gêlêc bu yac dakêŋ wata ti da pi ya ndi, me bu dakêŋ gêŋ ŋatô ti da."* ³⁴ *Yisu gêlic bu ŋgac dau ô yom ti gauc ŋayham, dec sôm têŋ in, "Êmkuc gauc ŋayham dinaŋ dec am oc tôm bu mbo Anötö ndê gôlinŋ ŋalôm."*

Yisu sôm yom dinaŋ, ma tiŋambu lau sêtöc bu sêkêŋ gêndac têŋ in tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ Yisu kêdôhônŋ lau mbo lôm dabuŋ ŋamakê, ma ndac ŋac, "Bocke ma lau †Skraib sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu? ³⁶ Dawid dau hoc yom asê tôm Ŋalau Dabuŋ puc in dôŋ, ma to yom pi Mesaya bocdec bu, *'Anötö sôm têŋ aneŋ Pômdau, "Am ndöc aô amaŋ andô-nga e nditôm aô wakêŋ nem ŋacyo sêsóc am gahim ŋapu."* '

³⁷ *Dawid dau sam Mesaya bu in ndê Pômdau, ma bocke dec lau sêsam in bu Dawid ndê Atu?"*

Ma lau hoŋ sêŋgô Yisu ndê yom ti atac ŋayham atu.

*Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac
(Mat 23:1-7; Luk 20:45-47)*

³⁸ Ma Yisu kêdôhôn lau ma sôm, “Ayob daôm ŋapep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. Ŋac sêsôc ŋakwê baliŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbo malac lôm, bu ŋac atac whiŋ bu lau sêtoc ŋac sa ma sêhé mwalêc ŋac. ³⁹ Ŋac atac whiŋ bu sêndöc mala ŋamata-ŋga yêc lôm wê-ŋga, ma sêndöc lau tiwaê si mala têŋ ndoc sêneŋ mwasiŋ. ⁴⁰ Yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga lau dau sêteŋ mbec baliŋ. Magoc têŋ ndoc lau sêlic ŋac dom, naŋ sêŋsau lauwhê sawa bu sêŋgaho ŋac si andu su. Anötö oc êmatôc ŋac, ma kêŋ ŋagêyô sac sambuc têŋ ŋac.”

*Awhê tuc daŋ kêŋ da danje
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Tiŋambu Yisu ndöc sic ndöc lôm dabuŋ ŋabatêmdö kêpiŋ apa naŋ lau sêkêŋ si da sip-ŋga, ma tahê lau hoŋ naŋ sêkêŋ si da sip apa dau. Lau ti lêlôm daêsam sêkêŋ awa atu. ⁴² Tigeŋ awhê tuc ŋalôm sawa daŋ meŋ ma kêŋ awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-ŋga. ⁴³ Goc Yisu ta ndê ŋac-sêŋomi sêmeŋ ma sôm, “Yomandô, aô wasôm têŋ mac bu yêc Anötö aŋgô-ŋga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kêŋ da naŋ hóc gêlêc lau hoŋ si da su. ⁴⁴ Ŋahu bu lau ti lêlôm hoŋ sêkêŋ si da, magoc ŋac si awa daêsam gacgeŋ yêc ŋac-ŋga. Magoc awhê dindec iŋ awhê ŋalôm sawa, ma iŋ kêŋ ndê gêŋ hoŋ ti da.”

13

Yisu sôm yom pi lôm dabuñ Jerusalem-nga
(*Mat 24:1-2; Luk 21:5-6*)

¹ Têñ ndoc Yisu bu hu lôm dabuñ ñagamen siñ, nañ inñ ndê ñgacsêñom danñ sôm têñ inñ, “Kêdôhônwaga, lic hoc atu-tu ma andu ñayham kêlêc nañ sêkwê sa sêlhac dec.” ² Magoc Yisu ô yom ma sôm têñ inñ, “Am lic andu atu-tu ti lôm dabuñ dindec! Aô wasôm têñ am, bu tiñambu ñacyo oc sêseñ hoc atu-tu hoñ dindec su e hoc danñ oc ndôc hoc danñ ñahô tiyham dom.”

Gêñ wapac têm ñambu-nga-nga
(*Mat 24:3-14; 10:17-22; Luk 21:7-19*)

³ Ñac sêsa sêtêñ Lôc Olib si, ma tiñambu Pita, Jems, Jon ma Andru tawasê sêtêñ Yisu si ma sêndôc anğô têñ lôm dabuñ yêc malac Jerusalem. Ma ñac sêndac inñ bocdec bu, ⁴ “Sôm têñ yac bu ñawapac nañ am sôm yom pi, nañ oc hóc asê Jerusalem têñ têm bocke, ma gêñ sake oc kêñ puc yac bu têm dau meñ kêpiñ?” ⁵ Goc Yisu sôm têñ ñac, “Ayob daôm ñapep bu lau danñ sêñsau mac dom. ⁶ Bu lau daêsam oc sêmeñ sênem aô anôn ma sêsôm, ‘Aô Mesaya dauñ dec,’ ma oc sêñsau lau daêsam. ⁷ Ma têñ ndoc mac anğô ñawaê bu lau sic siñ têñ dau me sêmasañ dau tu sêndic siñ-nga, nañ asô dom. Bu gêñ hoñ dinañ gic waê bu meñ sa, m agoc têm ñambu-nga yêc dôn yêc. ⁸ Kiñ nom-nga oc sêkêñ kisa dau, ma lau gameñ danñ oc sêndic siñ têñ lau gameñ danñ. Tiyhó oc nem yêc gameñ hoñ, ma tôbôm oc sa. Gêñ hoñ dinañ oc ndic hu ñawapac têm ñambu-nga-nga, gitôm awê nañ

kêsahê balêkoc tunj in ma gêñ dau gic hu ñandê atu nanj in oc hôc tu kôc balêkoc-nga.

9-10 “Gêñ ñamata-nga lau oc sêhoc ñawaé ñayham asê têñ lau sambob, ma têñ dinanj têm ñambu-nga oc menj hôc asê. Ayob daôm ñapep. Lau oc sêwê mac atên lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac ña sô yêc lôm wê-nga. Tu aô-nga dec lau oc sêkên mac alhac gôlinwaga ti kinj anjô-nga, magoc ndoc dinanj ti têm bu mac ahoc yom ñandô asê têñ ñac. ¹¹ Têñ têm nanj sêkôc mac dôñ ma sêwê mac atên lau sêmatôc mac-nga andi, nanj ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom. Asôm yom nanj Anötö oc kên têñ mac têñ ndoc dinanj, bu mac daôm oc asôm yom dom, Nalau Dabuñ oc sôm.

¹² “Têñ ndoc ñawapac-nga dinanj, lau nanj sêkên whin dom oc sêhoc si asidôwai sêkên whin aô-nga asê bu sêndic ñac ndu, ma dambai oc sêkôm têñ atui boc-dinanj. Balêkoc oc sêli dau sa têñ damba ti dindai, ma sêkên ñac sêtên lau bu sêndic ñac ndu. ¹³ Lau honj oc sêtec mac tu aô neñ ñaê-nga. Magoc asa nanj bu lhac ñanğa ma hu aô sinj dom e ndê têm pacndê, nanj oc tap Anötö ndê mwasin nem in si-nga sa.”

Ñawapac gameñ Judia-nga
(*Mat 24:15-28; Luk 21:20-24*)

¹⁴ “Gêñ sac sambuc nanj oc kôm gameñ tisac, nanj lau oc sêkên lhac gameñ nanj gic in ñawaé dom. (Asa nanj sam yom dindec, nanj kôc gauc ñapep, bu ñahu yêc sinj dau.) Mac lau asa nanj ambo gameñ Judia-nga ma alic gêñ dau, nanj honj alhö api gameñ lôc-nga andi. ¹⁵ Alhö ñagahô

ma gauc nem mac nem gêñ dañ dom. Lau nañ sêñwhañ dau sêndöc andu ñasactô, nañ sêsôc andu ñalôm bu sêkôc si gêñ dañ tôhôn dom. ¹⁶ Ma ñac nañ sêmbo ôm, nañ bocdinañ. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêñ ñatô dom. ¹⁷ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nañ sêkêñ su têtñ balêkoc, nañ oc sêtap ñawapac atu sa têtñ têtñ dinañ. ¹⁸ Ateñ mbec bu gêñ dinañ tap mac sa têtñ ndoc uhô-nga dom. ¹⁹ Nahu bu ñawapac ñandô nañ bu sa têtñ têtñ dinañ, nañ oc hôc gêlêc ñawapac hoñ nañ sêhôt asê nom têtñ têtñ nañ Anötö kêtñ undambê ti nom e kwahic dec, ma tiñambu oc sa bocdinañ tiyham dom. ²⁰ Magoc Pômdau oc kêtñ ndoc dinañ tiapê tu bu nem lau nañ in kêtñaliñ sa su, nañ sa-nga. Bu mba, goc lau hoñ oc sêñinga. ²¹ “Têtñ ndoc dinañ ñgac dañ bu sôm têtñ mac bu, ‘Alic, Mesaya dau dindêc,’ me ‘Alic, Mesaya dau dindê,’ nañ akêtñ whiñ ñac dom. ²² Lau nañ sêñsau bu ñac Mesaya, ma propet tasan oc sêmen ma sêkôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu bu sêñsau lau. Ma ñac oc sêñsahê bu sêtîm lau nañ Anötö kêtñaliñ ñac sa, nañ sêwhiñ. ²³ Aö gakêtñ puc mac gwanañ, ma bocdinañ ayob daôm ñapep.”

*Namalac ndê Atu ndê bêc mbu men-nga
(Mat 24:29-36; Luk 21:25-33)*

²⁴ Ma Yisu sôm, “Ndoc ñawapac-nga dinañ oc pacndê, ma tiñambu lau oc sêlic gêñ dalô atu-tu. Ac oc nem ganduc ma ayô oc ñawê tiyham dom. ²⁵ Ma tata oc sêpen akêtñ umbon, ma gêñ ti ñaclai nañ sêlhac umbon oc wiwic sa. ²⁶ Ma tiñambu lau oc sêlic Namalac ndê Atu men ndöc

dao ñahô ti ndê ñaclai ma ñawasi atu. ²⁷ Ma in oc êñkin ndê anjela sêsa sêtêñ nom ñabatin ti undambê ñabatin hon sêndi, bu sêndic lau nan in kâyalin ñac sa su, nan sa.

²⁸ “Gauc nem a lan. Têñ ndoc mac alic ñalaun wakuc bu lêc, nan mac anyalê bu ndoc ac-nga meñ kêpiñ. ²⁹ Ma bocdinañ têñ ndoc mac alic gêñ nan aô gasôm yom pi, nan hóc asê, dec anyalê bu Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu meñ-nga meñ kêpiñ su, gitôm in meñ kalhac gatam. ³⁰ Yomandô! Lau têm dinañ-nga oc sêniñga dom e gêñ hon dinañ hóc asê. ³¹ Undambê ti nom oc niñga, magoc aneñ yom oc niñga dom. Gêñ hon oc ñandô sa tôm aô gasôm.”

Lau dan sêñyalê Yisu ndê bêc mbu meñ-nga dom

(Mat 25:13-15)

³² Ma Yisu sôm, “Lau dan sêñyalê bêc me acgatu nan Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nan dom. Anjela undambê-nga sêñyalê dom, Anötö ndê Atu kâyalê dom, Damañ tawasê kâyalê. ³³ Bocdinañ anem ali ma ayob daôm ñapep! Mac am gauc têm nan bêc ñambu-nga dau oc meñ sa. ³⁴ Gitôm andu ñadau dan nan bu sa ndi lic gameñ ñatô. In hu ndê andu siñ ma kêñ in ndê lau akin sêwêkain si gwelen têtêñ. Ma in oc sôm têñ ngac yob gatam-nga, bu in nem ali ma tatin gameñ ñapep e in mbu meñ. ³⁵ Bocdinañ anem ali, bu mac anyalê ndoc nan andu ñadau oc mbu meñ, nan dom. In oc hóc asê têñ telha me timaniñhu, me dalec tañ, me bêbêc ganduc, nan mac anyalê dom. ³⁶ Ayob daôm ñapep, mboe in

oc mbu meŋ ŋagahô, ma tap mac sa ayêc bêc ayêc. ³⁷ Yom naŋ aö gasôm têŋ mac, naŋ dec wasôm têŋ lau hoŋ bocdinaŋ. Anem ali!”

14

Sêkic yom bu sêndic Yisu ndu
(*Mat 26:1-5; Luk 22:1-2*)

¹ Lau Israel si †Mwasinŋ Pasowa ti †Mwasinŋ Bolom Yist Mba-ŋga ŋandoc meŋ kêpiŋ, ma bêc lu yêc dônŋ yêc. Ma dabuŋ-siga atu-tu ti lau naŋ sêndôhônŋ yomsu-ŋga sêŋsalê lêŋ daŋ bu sêkôc Yisu dônŋ gelec ma sêndic inŋ ndu. ² Tigenŋ sêhêgo dau ma sêsôm, “Dakôm têŋ Mwasinŋ Pasowa-ŋga ŋandoc dom, mboe lau daêsam naŋ sêmbo Jerusalem tu om atu Pasowa-ŋga, naŋ oc sêlic ma sêli dau sa.”

Awhê daŋ gêm oso Yisu
(*Mat 26:6-13; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8*)

³ Têŋ têm dinaŋ Yisu mbo malac Betani, ma gêŋ gêŋ ndöc whinŋ ŋgac daŋ ŋaê Saimon. Muŋ-ŋga inŋ ŋgac ti gêmbac leprasi. Yisu ndöc tebo ma awhê daŋ meŋ, naŋ kôc bu ŋamalu ŋayham ŋaôli atu sip kac daŋ. Inŋ kac gêŋ dau sa, ma kêc gêŋ malu dau pi Yisu ndê ŋagôlônŋ. ⁴ Lau ŋatô sêlic dec tac ŋandê têŋ awhê dau, ma sêsôm, “Tu sake-ŋga inŋ kêyainŋ gêŋ ŋamalu dinaŋ? ⁵ Gitôm bu dakêŋ têŋ lau sênemlhi ma datap awa atu sa, ma dakêŋ têŋ lau ŋalôm sawa. ŋaôli dau oc hôc gêlêc ŋaôli tu gwelenŋ yala sambuc-ŋga su.” Ma sêhec yom inŋ ŋalêŋ sac.

⁶ Magoc Yisu sôm, “Ahu inŋ sinŋ ma akêŋ ŋawapac têŋ inŋ dom. Inŋ kôm gêŋ ŋayham solop

têḅ aö. ⁷ Lau ḅalôm sawa oc sêmbo sêwhiḅ mac ḅapaḅ, ma bocdinaḅ dec têm bocke mac bu atac whiḅ, naḅ oc tôm bu mac anem ḅac sa. Tigeḅ aö oc wambo wawhiḅ mac ḅapaḅ dom. ⁸ Awhê dindec gitôm bu êmwasiḅ aö ḅalêḅ dinaḅ, dec kôm. Inḅ kêc gêḅ ḅamalu pi aö, dec tôm inḅ kêmasaḅ aö neḅ ḅamlic gwananḅ tu sêḅsuhunḅ aö-ḅga. ⁹ Yomandô aö wasôm têḅ mac, bu tiḅambu lau oc sêhoc ḅawaê ḅayham asê yêc gameḅ hoḅ, ma têḅ dinaḅ ḅac oc sêsôm yom pi awhê dindec ma lau oc gauc nem inḅ.”

*Judas sôm tidôḅ bu hoc Yisu asê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Têḅ ndoc dinaḅ Judas Iskeriot, ḅgacsêḅomi 12 si daḅ, têḅ dabuḅsiga atu-tu gi ma sôm bu inḅ oc hoc Yisu asê têḅ ḅac. ¹¹ ḅac sêḅgô inḅ ndê yom ti atac ḅayham, ma sêsôm tidôḅ bu sênemlihi inḅ. Bocdinaḅ inḅ kêsalê lêḅ tu bu hoc Yisu asê-ḅga.

*Yisu ndê ḅgacsêḅomi sêmasaḅ Mwasinḅ
Pasowa-ḅga
(Mat 26:17-19; Luk 22:7-13)*

¹² Têḅ Mwasinḅ Bolom Yist Mba-ḅga ḅabêc ḅamata-ḅga, bêc naḅ lau Israel-ḅga sic domba Pasowa-ḅga ndu, naḅ ḅgacsêḅomi sêsôm têḅ Yisu bu, “Am tac whiḅ bu yac amasaḅ Mwasinḅ Pasowa bu am neḅ whiḅ yac-ḅga yêc nde?” ¹³ Dec Yisu kêkiḅ ndê ḅgacsêḅom lu ma sôm têḅ inḅlu, “Asôc malac Jerusalem andi, ma amlu oc atap ḅgac daḅ sa naḅ kêbalaḅ bu lôḅ daḅ. Awhiḅ inḅ atêḅ inḅ ndê ḅadau ndê andu andi. ¹⁴ Ma asôm têḅ andu ḅadau, ‘Alu mba kêdôhônḅwaga ndac am tu andu ḅalôm ḅacleḅ-ḅga, bu inḅ ti ndê

ngacsênomi bu sênenj Mwasinj Pasowa-nga yêc am nem andu.’ ¹⁵ Ma inj oc tôc ñalôm atu danj yêc andu dau ñahô-nga têtj amlu. Tebo ti gêtj honj tu yac danenj Mwasinj Pasowa-nga yêc ñalôm dau, goc amasanj gêtj yêc dinanj.” ¹⁶ Goc sênom lu dinanj sêsôc malac si, ma sêtap gêtj honj sa tôm Yisu sôm su, ma sêmasanj Pasowa.

Yisu sôm asê bu ñgac danj oc hoc inj asê

(Mat 26:20-25; Luk 22:21-23)

¹⁷ Têtj ac gi su Yisu ti ñgacsênomi 12 sêtêtj andu dau si. ¹⁸ Ñac sêndôc ti senj gêtj sêmbo, ma Yisu sôm, “Yomandô aô wasôm têtj mac, bu mac nem danj oc hoc aô asê. Ñgac dau kwahic dec ndôc ma gêtj gêtj whinj aô.” ¹⁹ Yom dau kôm ñac sêsö, ma ñalôm ñawapac atu, ma ñac tigenj-tigenj sêsôm têtj inj, “Mboe aô, a? Mba!” ²⁰ Goc inj sôm têtj ñac, “Ñgac dau inj mac lau 12 nem danj, ma kwahic dec alu anj gêtj sip pele tigenj. ²¹ Gêtj dau oc ñandô sa pi Ñamalac ndê Atu, tôm yom nanj sêto yêc. Tigenj ñgac nanj hoc aô asê, nanj oc tap ñawapac atu sa, ma tu dinanj-nga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc ñayham.”

Yisu gic hu Mwasinj Dabuj

(Mat 26:26-29; Luk 22:15-20)

²² Têtj têtj ñac senj gêtj sêmbo, nanj Yisu kôc bolom, gêm mbec, pô kôc-kôc, ma gic sam têtj ñac. Ma inj sôm, “Akôc sa loc, aô nenj ñandô dau dindec.” ²³ Ma inj kôc laclhu wain-nga danj ma gêm danje, goc kêtj têtj ñac ma ñac honj sênôm. ²⁴ Inj sôm têtj ñac, “Aô nenj dac wamatinj pwac-nga dau dec, nanj wakêc sinj tu lau daêsam-nga. ²⁵ Yomandô aô wasôm têtj mac bu aô oc wanôm

wain tiyham dom e Damanj ndê gôliŋ meŋ sa tiawê, ma têtj ndoc dinaŋ aõ wanôm tiyham.”

²⁶ Tiŋambu ŋac sem wê danj, ma sêlhö sêsa sêtêtj Lôc Olib si.

Yisu sôm bu Pita oc sêc iŋ ahuc

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34)

²⁷ Ma Yisu sôm têtj ŋac, “Mac hoŋ oc ahu aõ siŋ, tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu, ‘Aõ oc waseŋ ŋgac yob domba-ŋga, ma domba oc sêlhö babalip.’” ²⁸ Magoc tiŋambu aõ watisa tiyham, ma wamuŋ mac watêtj gameŋ Galili-ŋga wandi.”

²⁹ Dec Pita sôm têtj iŋ, “Ŋac hoŋ bu sêhu am siŋ, tigeŋ aõ wahu am siŋ dom.” ³⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aõ wasôm yomandô bu ôbwêc dau dindéc am oc sêc aõ ahuc tidim tö su, goc dalec oc taŋ tidim lu-ŋga.” ³¹ Tigeŋ Pita sôm yom ti ŋaŋga, “Mba! Gitôm sêndic aõ ndu wawhiŋ am, aõ oc wasêc am ahuc dom.” Ma ŋac hoŋ sêsôm yom kaiŋ tigeŋ.

Yisu teŋ mbec mbo ôm Getsemani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Ŋac sêsa si e sêhóc asê ôm tolib-ŋga danj, ôm naŋ sêsam bu Getsemani, ma Yisu sôm têtj ndê ŋgacsêŋomi, “Andöc dec ma aõ wateŋ mbec.” ³³ Goc iŋ kôc Pita, Jems ma Jon sêwhiŋ iŋ si, ma sêhu ŋgacsêŋomi ŋatô siŋ. Têtj ndoc dinaŋ Yisu ndê ŋalôm ŋawapac atu ma iŋ pô sim dau ŋandô. ³⁴ Iŋ sôm têtj ŋac, “Aõ neŋ ŋalôm kêsahê ŋawapac atu, kêpiŋ bu oc wambac ndu. Mac andöc dec ma anem ali.” ³⁵ Goc iŋ hu ŋac siŋ ma sa ŋasawa sauŋ gi. Iŋ hu dau sip nom gi ma teŋ mbec, bu nditôm goc Anötö nem iŋ sa bu

êṅlêc tēm hōc ṅandê-ṅga naṅ oc hōc asê iṅ. ³⁶ Iṅ sôm, “Damaṅ, O Damaṅ, am gitôm bu kôm gēṅ hoṅ. Kōc laclhu ṅawapac-ṅ ga dindêc su yêc aō. Magoc êmkuc aō neṅ atac whiṅ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiṅ bu kôm.”

³⁷ Iṅ teṅ mbec su, dec mbu gi ma tap sa bu ṅgacsêṅomi sêyêc bêc sêyêc. Goc iṅ uṅ ṅac sa ma sôm tēṅ Pita, “Saimon, bocke dec am yêc bêc? Am gitôm dom bu nem ali tôm acgatu ṅasawa tigeṅ, a? ³⁸ A nem ali ma atēṅ mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigeṅ ṅamlic kwapac.”

³⁹ Goc Yisu sa gi, ma teṅ mbec tigeṅ dinaṅ tiyham. ⁴⁰ Pacndê, goc iṅ mbu gi ma gêlic ṅac sêyêc bêc, bu ṅac tandô hê ṅac sa ṅandô. Ma ṅac sêpōnda yom tu sêsôm tēṅ iṅ-ṅga. ⁴¹ Goc iṅ gi ma teṅ mbec tidim tō-ṅga. Ma tēṅ ndoc iṅ mbu tēṅ ṅac tiyham, naṅ iṅ sôm, “Tu sake-ṅga mac ayêc bêc ti aṅwhaṅ daôm ṅapaṅ? Gitôm! Ndoc meṅ hōc asê su bu sêhoc ṅamalac ndê Atu asê ma sêkêṅ iṅ sip lau sac amba. ⁴² Atisa ma dandi! Alic ṅgac naṅ hoc aō asê dec meṅ su.”

Sêkōc Yisu dōṅ

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11)

⁴³ Yisu sôm yom dinaṅ mbo, ma Judas, ṅgacsêṅomi 12 si daṅ hōc asê whiṅ lau daêsam naṅ sêhōc bien ti sīṅ. †Dabuṅsiga atu-tu ti kêdôhōṅwaga yomsu-ṅga ma lau bata sêṅkiṅ lau toṅ dinaṅ sêwhiṅ Judas sêmeṅ. ⁴⁴ Judas kēṅ puc lau d au gwanāṅ su, ma sôm, “ṅgac naṅ mac aṅsalê, naṅ aō oc waṅgutô iṅ bu watôc iṅ asê tēṅ mac. Akôc iṅ dōṅ ma akêṅ lau sêyob

in, goc awê in sa andi.” ⁴⁵ Bocdinaŋ têt ndoc Judas hôc asê, naŋ in têt Yisu solop gi ma sôm, “Kêdôhônŋwaga,” ma ŋgutô in. ⁴⁶ Dec lau naŋ sêwhin Judas, naŋ sêkôc Yisu dôn. ⁴⁷ Yisu ndê lau sêlhac sêmpin in, ma ŋac si daŋ puc ndê bien sa ma pa dabuŋsiga atu ndê ŋgac akin ndê daŋgalaun daŋ su.

⁴⁸ Goc Yisu sôm, “Bocke dec mac akôc bien ti gêt siŋ-ŋga ma asa amen bu akôc aô dôn gitôm ŋgac kaŋ daŋ? ⁴⁹ Tôm bêc hon aô gambo gawhin mac ma kadôhôn lau yêc lôm dabuŋ ŋabatêmndô, magoc mac akôc aô dôn dom. Tigen gêt naŋ mac akôm kwahic dec, naŋ kôm Anötô ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ ŋandô sa.”

⁵⁰ Têt dinaŋ Yisu ndê lau hon sêhu in siŋ ma sêlhô si. ⁵¹ ŋgac batac daŋ kêkuc Yisu ma mbo whin in ti ndê lau têt ôbwêc dinaŋ, ma in puc po ŋambwa. Lau siŋ bu sêlô in dôn, ⁵² tigen in hu ndê po siŋ yêc ŋac si amba, ma kôlhô ŋamlic ŋambwa gi.

Lau bata Israel-ŋga sêmatôc Yisu

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)

⁵³ Dabuŋsiga atu-tu Israel-ŋga, ti lau bata ma kêdôhônŋwaga yomsu-ŋga hon sêkac sa sêmbô dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndê andu. Ma lau naŋ sêkôc Yisu dôn sêwê in sêtên andu dau si. ⁵⁴ Pita kêsêlên kêkuc Yisu mbo ahê, e gi sôc dabuŋsiga ŋamata-ŋga ndê andu ŋatuŋlôm gi. Ma in ndôc sic whin lau siŋ sêyob lôm dabuŋ-ŋga ŋatô ma kêsulu ya.

⁵⁵ Dabuŋsiga atu-tu ma lau bata hoŋ naŋ sêndöc Sanedrin si toŋ, naŋ sêŋsalê yom bu sêŋgôliŋ pi Yisu ma sêkêŋ iŋ sip lau Rom-ŋga amba bu sêndic iŋ ndu. Magoc sêtap yom daŋ sa dom. ⁵⁶ Bu lau daêsam sêtisa bu sêhoc yom tasan asê pi Yisu, magoc ŋac hoŋ si yom so dau. ⁵⁷ Tiŋambu lau ŋatô sêtisa, ma sêkêŋ yom tasan pi iŋ bocdec bu, ⁵⁸ “Yac aŋgô ŋgac dau sôm, ‘Lôm dabuŋ naŋ ŋamalac sêkwê sa, naŋ aö oc wasen su. Ma têtŋ bêc titö-ŋga aö oc wakwê andu wakuc daŋ sa, naŋ gitôm andu naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom.’ ” ⁵⁹ Magoc ŋac tigen-tigen si yom so dau tiyham.

⁶⁰ Goc dabuŋsiga ŋamata-ŋga tisa kalhac ŋalhu, ma ndac Yisu, “Am ŋgô yom dê sêŋgôliŋ pi am, me? Am bu ô yom, me mba?” ⁶¹ Tigen Yisu gêm dau dôŋ ma ô yom dom. Goc dabuŋsiga dau ndac iŋ tiyham, “Am Mesaya dau, Anötö Atuŋgac, me mba?” ⁶² Ma Yisu sôm, “Aêc, aö dauŋ dindec. Ma tiŋambu mac oc alic Ŋamalac ndê Atu ndöc Anötö Ŋaclai Ŋadau ndê amba andô-ŋga, ma sip meŋ ndöc dao ŋahô.”

⁶³ Têtŋ ndoc dabuŋsiga ŋamata-ŋga ŋgô yom dinaŋ, naŋ tac ŋandê atu dec kêc dau ndê ŋakwê kic ma sôm, “Yac dapônda yom daŋ tu taŋgôliŋ pi iŋ-ŋga dom. ⁶⁴ Yom naŋ iŋ sôm pi dau, naŋ sac sambuc! Mac aŋgô su, ma mac gauc gêm bocke?” Ma ŋac hoŋ sêsôm pitigen bu iŋ mbac ndu. ⁶⁵ Lau ŋatô sêhu gasôp pi iŋ. Ŋac sêkic iŋ tandô ahuc ŋa po, goc sêtap iŋ ma sêsôm, “Am bu propet, naŋ sôm asê bu asa gic am.” Ma lau siŋ-ŋga sêkôc iŋ sêsa si, ma sêhi iŋ ŋa sö.

Pita sêc Yisu ahuc

(*Mat 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ Têñ têm dinañ Pita mbo andu dau ñamakê, ma dabuñsiga ñamata-nga ndê awhê akiñ dañ kêsêlên meñ. ⁶⁷ Inj gêlic Pita kêsulu ya mbo, goc tahê inj ma sôm, “Am ñgac nañ kêkuc Yisu Nasaret-nga whiñ.” ⁶⁸ Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba, aö kayalê am nem yom ñahu dom.” Dec inj tisa gi kalhac kêpiñ tunlôm ñagatam.

⁶⁹ Malô goc awhê akiñ dau gêlic inj tiyham, ma sôm yom kainj tigenj têñ lau nañ sêlhac sêmpin, “Alic ñgac kêlê. Inj Yisu ndê lau si dañ.” ⁷⁰ Magoc Pita pa dau tiyham. Ñasawa sauñ ma lau nañ sêlhac dindê, nañ sêsôm, “Am ñgac Galili-nga. Yomandô, am ñac si dañ.” ⁷¹ Magoc Pita sôm ti ñaŋga, “Mba! Aö bu wasôm yom tasan, nañ goc Anötö ndic aö. Aö kayalê ñgac nañ mac asôm yom pi inj, nañ dom andô!” ⁷² Ma ñagahô dalec tañ tilu-nga, dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bu inj oc sêc inj ahuc tidim tö su, goc dalec oc tañ tidim lu-nga. Ma inj tañ dau ndu-ndu.

15*Pailot kêsü Yisu*

(*Mat 27:11-26; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16*)

¹ Têñ bêbêc ganduc, dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau nañ sêndôhôn yomsu ti lau †Sanedrin-nga hoñ si ñalôm tigenj tu gêñ bocke bu sêkôm têñ Yisu-nga. Goc sêsô inj amba dön ma sêwê inj sêtêñ Pailot si. ² Ma Pailot ndac inj, “Am lau Israel-nga si kinj, a?” Goc Yisu ô

yom ma sôm, “Tôm nanj am daôm sôm.” ³ Têñ dinanj dabuñsiga atu-tu sêñgôlinj yom daêsam pi inj. ⁴ Dec Pailot ndac inj tiyham, “Am oc ô ñac si yom, me mba? Ñac sêñgôlinj yom daêsam pi am.” ⁵ Tigeñ Yisu ô yom dom, dec Pailot hêdaê.

⁶⁻⁷ Têñ têm dinanj ñgac danj ndöc gapocwalô, nanj ndê ñaê Barabas. Muñ-ñga lau ñatô sêli dau sa têtñ lau Rom-ñga nanj sem gôlinj lau Israel-ñga, ma sic lau ñatô ndu. Magoc lau Rom-ñga sêkôc ñac dôñ ma sêkêñ ñac sêndöc gapocwalô. Ma Barabas inj ñac si danj.

Tôm yala honj têtñ ndoc lau Israel-ñga si om atu Mwasinj Pasowa-ñga hôc asê, nanj Pailot kêkuc lêtñ danj bocdec bu. Lau Israel-ñga oc sêndac ñgac gapocwalô-ñga danj, dec inj oc êñgapwêc inj su têtñ ñac. ⁸ Lau daêsam nanj sêkac dau sa têtñ ndoc Pailot kêsahê Yisu, nanj sêndac inj bu êñgapwêc ñgac gapocwalô-ñga danj su êñkuc ñagôlinj dinanj. ⁹⁻¹⁰ Pailot kêyalê bu dabuñsiga atu-tu sem lêmuñ Yisu ñambwa, ma tu dinanj-ñga dec sêwê Yisu sêtêtñ inj sêmenj. Bocdinañ inj gauc gêm bu êñgapwêc Yisu su, dec ndac ñac, “Mac atac whinj bu aö wahu Kinj Israel-ñga sinj têtñ mac, me mba?” ¹¹ Tigeñ dabuñsiga atu-tu sêñgalôm lau toñ atu dinanj e sêndac Pailot bu hu Barabas sinj têtñ ñac. ¹² Goc Pailot ndac ñac, “Bocdinañ aö oc wakôm sake têtñ ñgac dindec, nanj mac asam bu lau Israel-ñga si Kinj?” ¹³ Ma sêmbwêc, “Ndic inj pi a gicso dau!” ¹⁴ Magoc Pailot ndac ñac, “Tu sake-ñga? Inj kôm giso bocke?” Magoc sêmbwêc ti ñannga, “Ndic inj pi a!”

¹⁵ P ailot bu kôm lau atac ngayham sa, dec gôlôc bu êngapwêc Barabas su têtj ñac. Ma inj kêkinj Yisu têtj lau sinj-nga bu sêhi inj ña sô, ma sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Lau sinj-nga sêsu Yisu susu
(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)*

¹⁶ Lau sinj-nga sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ñamalaclôm si, ma sêta yom bu lau sinj-nga honj sêkac sa. ¹⁷ Goc sêkênj Yisu sôc ñakwê kokoc baliñ tôm kinj sêsôc, ma sêwhê wac kêm ma sêkênj inj uñ gitôm sunsunj. ¹⁸ Goc ñac sic hu sêmbwêc inj, “Ei! Datoc lau Israel-nga si kinj dindec sa mañ!” ¹⁹ Ma ñac sêkôc a danj ma sic inj pi ñagôlônj tidim daêsam, ma sêhê gasôp pi inj. Sêpônj haduc têtj inj, ma sêñsau bu sêtoc inj sa. ²⁰ Sêsu inj susu pacndê, goc sêkôc ñakwê baliñ dinañ su, ma sêkênj inj sôc dau ndê ñakwê sa tiyham. Ma sêwê inj sêsa malac Jerusalem ñamakê si, bu sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Sic Yisu pi a gicso dau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

²¹ Lau sinj-nga sêwê Yisu sêmbo senj, ma ngac danj kêsêlênj mbo senj akênj gameñ ñamakê-nga meñ. Ma sêkac inj bu hóc Yisu ndê a gicso dau. Ngac dau ndê ñaê Saimon. Inj Aleksanda lu Rupas damba, ma inj ndê malachu Sairin. ²² Sêwê Yisu sêsa si e sêhóc asê gameñ nanj sêsam bu Golgota. (Ñaê dau danem kwi bu ‘Gameñ Ñakêcyha-nga.’) ²³ Lau sinj-nga bu sêkênj wain ti bu ñamakic têtj Yisu nôm, magoc inj tec. ²⁴ Bocdinañ sêhu sinj, ma sic inj pi a gicso dau.

Ma tinambu sêwhê in ndê ñakwê kôc ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke.

²⁵ Ñac sic in pi a gicso têt bêtêc, acgatu gitôm 9 kilok. ²⁶ Ma yom nañ lau bata Israel-nga sêngôlin pi in, nañ sêto pi bapia dañ, nañ sôm, “Lau Israel-nga si Kin.” ²⁷⁻²⁸ Ñac sic ñgac sac lu pi a gicso dau sêwhin, dañ kêtalên Yisu amba andô-nga, ma dañ kêtalên gasê-nga. ²⁹ Lau nañ sênsêlên si sêmen, nañ sêndahin ñasu ma sêtan bôlê Yisu. Sêsôm, “Ei. Am ñgac nañ sôm bu sen lôm dabun su ma kwê sa tiyham tôm bêt tô. ³⁰ Dec sip akên a gicso dau mwen, ma nem daôm sa!” ³¹ Ma dabunsigna atu-tu ti kêtôhônwaga yomsu-nga bocdinañ sêsu in susu ma sêsôm têt dandi, “In gêm lau daêsam sa, tigen gitôm dom bu nem dau sa. ³² Yac bu alic Mesaya, lau Israel si kin dindêc-nga, sip akên a gicso dau men, dec yac oc akên whin in.” Ma ñgac lu nañ sic pi a gicso sêwhin Yisu, nañ sêsu in susu bocdinañ.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Têt ac kalhac lhu, ñasec atu gêm gameñ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga. ³⁴ Ma têt 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu, ‘Aô neñ Anötö, aô neñ Anötö, tu sake-nga am hu aô sin?’) ³⁵ Lau nañ sêlhac sêmpin, nañ sêngô in ñapep dom ma sêsôm, “Anğô, in ta propet Elaija.” ³⁶ Ma ñgac dañ kêtî gi kên sôwam dañ sip wain ñamakic, ma sô dôn pi a balin dañ. Goc in puc pi Yisu whasun bu in nôm ma sôm, “Dahu

in siñ ma dalic, Elaija oc sip meñ ma kôc in su, me mba.”

³⁷ Têñ têm dinañ Yisu mbwêc awha atu ma mbac ndu. ³⁸ Ma têtñ dinañ po baliñ nañ kêgalên lôm dabuñ ñalôm, nañ dau kic gi lu, kalhac ñahô ma gi têtñ ñapu-nga. ³⁹ Ma ñgac bata siñ-nga nañ kalhac Yisu añgô-nga, nañ gêlic in ndê mbac ndu ñalên, goc sôm, “Yomandô, ñgac dindéc in Anötö ndê Atu.”

⁴⁰ Lauwhê ñatô sêlhac ahê ma sêlic gêtñ hon dinañ. Maria Magadala lu Maria nañ Jems saun lu Joses dinda, ma Salome sêmbo sêwhin ñac.

⁴¹ Muñ-nga, têtñ têm Yisu mbo gameñ Galili-nga, nañ lauwhê dinañ sêtñkuc in, ma sem akiñ in. Ma lauwhê daêsam nañ sêpi Jerusalem sêwhin Yisu, nañ sêlhac sêwhin ñac.

*Josep kêtñ Yisu ndê ñamlan yêc hoc ñasun
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)*

⁴² Bêc nañ sic Yisu ndu, nañ lau Israel-nga si bêc sêmasañ dau tu Sabat-nga.* Bocdinañ têtñ telha, ⁴³ ñgac bata Israel-nga dañ ñaê Josep gauc gêm bu êñsuhun Yisu ñamlan. Josep in ñgac akêtñ malac Arimatiya-nga, ma in lau Sanedrin-nga si ñgac tiwaê dañ nañ kêtñ bata Anötö ndê gôlin bu meñ sa tiawê. In ndê ñalôm pêtñ dôn, dec têtñ Pailot gi ma ndac Yisu ndê ñamlan. ⁴⁴ Yom dau kôm Pailot sô, ñahu bu in kêtñalê dom bu Yisu mbac ndu su. Bocdinañ in ta lau siñ si ñgac bata ma ndac in bu Yisu mbac ndu

* **15:42** Lau Israel sêsôm bu têtñ ndoc ac gi sip têtñ bêc nañ muñ bêc Sabat-nga, nañ têm dau gic hu bêc Sabat-nga. Bocdinañ ñac bu sêtñsuhun lau batê muñ ac ndi sip.

su, me mba. ⁴⁵ In tap sa bu Yisu mbac ndu su, dec gôlôc têt Josep bu kôc Yisu ndê namlan sa ndi ênsuhun. ⁴⁶ Josep kôc po nayham dan nan in gêmlihi mun su, goc sa gi ma kôc Yisu su yêc a gicso dau, ma kêpan in ahuc na po dau. Ma in kôc in sa gi ma kêp in yêc sêhô nan lau sêlên gwana su yêc hoc nalôm. Goc in kêpi hoc dan gi ndôc sê awha dau ahuc. ⁴⁷ Maria Magadala lu Josep dinda Maria sêlic Josep kêp Yisu ndê namlan yêc hocsun dina.

16

Yisu tisa (Mat 28:1-10; Luk 24:1-12)

¹ Bêc Sabat-nga meŋ gi su, goc Maria Magadala lu Jems dinda Maria, ma Salome semlihi gêt malu bu sênem oso Yisu ndê namlan. ² Têt wake nabêc namata-nga dina sêti têt bêbêc ganduc bu sêtêt sêhô sêndi. Ac pi meŋ su ma sênsêlên sêmbo seŋ, ³ ma sêndac dandi, “Asa oc nem yac sa ma êmpi hoc nan yêc sê awha, nan su?” ⁴ Tiget sêhôc tandô sa, ma sêlic hoc atu dau yêc sê awha dom. ⁵ Bocdina dec sêsôc sêhô nalôm si. Sêlic ngac batac dan nan sôc nakwê sêsêp, ma ndôc andô-nga, dec sêsô nandô. ⁶ Magoc ngac dau sôm, “Asô dom. Mac anjalê Yisu Nasaret-nga, nan sic in ndu pi a gicso dau. In yêc dec dom, in tisa su. Alic mala nan sêkêt in yêc, nan sawa. ⁷ Magoc andi ma asôm têt in ndê sênomi ma têt Pita bu in oc mun mac têt Galili ndi. Mac oc alic in yêc dindê, tôm yom nan in sôm têt mac mun su nan.” ⁸ Yom dina kôm

awhê lu dau sêntitec ti sêhêdaê nandô. Sêsa akêñ sêhô, ma sêlhô sênti si. Magoc sêtöc dau dec sêsôm yom têtñ nãmalac dañ yêc señ dom.

⁹ Têtñ têtñ Yisu tisa têtñ Sonda bêbêc, in hoc dau asê ti-ñamata-nga têtñ Maria Magadala, awhê nañ muñ-nga in soc ñalau sac 7 su yêc in ñalôm. ¹⁰ Ma Maria gi ma sôm asê têtñ lau nañ sêñkuc Yisu, nañ sêkôm dañgibo ti sêtañ sêmbo. ¹¹ Maria sôm têtñ ñac bu in gêlic Yisu ma in mbo tali tiyham. Magoc ñac sêkêñ whiñ dom.

¹² Tinambu Yisu ndê ñgac-sêñom lu sêhu Jerusalem siñ ma sêñsêlêñ sêmbo señ, ma Yisu hoc dau asê têtñ inlu gitôm ñgac anğô batac dañ.

¹³ Dec inlu sêmbu si ma sic miñ têtñ sêñomi ñatô, magoc ñac sêkêñ whiñ inlu dom bocdinañ.

Yisu kêtñ gwelen têtñ lau nañ sêñkuc in

¹⁴ Tinambu ñgacsêñomi 11 señ gêtñ sêmbo sêwhiñ dau, ma Yisu hoc dau asê têtñ ñac. Ma in sôm ñac tu ñac si ñalôm ñadandi-nga, bu sêkêñ whiñ lau nañ sêlic in têtñ ndoc in tisa su, nañ dom. ¹⁵ Goc in sôm têtñ ñac, “Atôm nom ñagamen sambob andi, ma ahoc ñawaê ñayham asê têtñ lau hoñ. ¹⁶ Lau nañ sêkêñ whiñ ma sêlin sanğu, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa. Magoc lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ oc sêtap in ndê matôc sa. ¹⁷ Ma Anötö oc kêtñ ñaclai têtñ lau nañ sêkêñ whiñ, dec oc tôm bu sêkôm gêtñ dalô bocdec bu. Ñac oc sêkôm gwelen sênem aö anğöñ, ma sêsoc ñalau sac su yêc lau. Ñac oc sêsôm yom awha wakuc-nga nañ sêndôhôn muñ su dom. ¹⁸ Ñac bu sêkôc mboc sac sip ñac amba me sênôm bu ñamalic, dec oc

kôm ñac sêtisac dom. Ma ñac oc sêkêñ amba sac lau gêmbac, ma sêkôm ñac ñayham sa.”

¹⁹ Yisu sôm yom dinañ têtñ ñac su, goc Anötö kôc in su yêc nom. In pi undambê gi, ma ndöc Anötö ndê amba andô-ñga. ²⁰ Ma in ndê sêñomi sêsa si, ma sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameñ hon. Ma Pômdau mbo whin ñac, ma kêtñ ñaclai têtñ ñac bu sêkôm gêtñ dalô atu-tu tu bu puc yom nañ sêhoc asê, nañ dôñ-ñga.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048